49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1243 Կ. ՊՈԼԻՍ ՈՒՐԲԱԹ 15/28 ՅՈՒԼԻՍ 1905 25 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԷՎԷԼ 1323 — 15 ԹԷՄՈՒԶ 1321

Journal Arménien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գալաթիոյ Ճամբէոյ, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنجه يومى وسياسى غزيته‌در
صاحب امتيازى : اوهانس قريم
ادارهٔ‌خانه‌سى بابعالى جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳԻՆԸ ԱՌԱՔԱՆՆԵՐԻ ԴԻՄԱՑ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Ցարեկան	Վեցամեայ
Պոլսոյ համար	80 գր.	50 գր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մանաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Ս. Պատրիարքը մեզի հետ քանի մը ամիս առաջ ունկնդրութեան մը մէջ պատիւ ըլլար յայտարարել թէ կրթական ծրագրին բարեփոխութեան համար միա՛ւ նոյն իսկ ներշնչողն է գլխաւոր երկու պատճառներով. —

1. Արհեստային ու մարմնակրթական հրահանգութիւններուն իրենց պատշաճ կարեւորութիւնը տալ։

2. Գիտութեանց սկզբունքները աւելի հոգածութեամբ և աւելի առատութեամբ աւանդել։

Ն. Սրբազնութիւն զրուցատրութեան անսպառ ոճովը, որ իրեն միայն յատուկ է, պարզեց, վերլուծեց, չեշտեց այս մասին իր կարծիքները, և յայտարարեց թէ քանիցս պիտի նախագահէ Ուսումն. Խորհուրդին, ըստ այնմ առաջնորդելու և վարելու համար կրթական ծրագրին բարեփոխութեան խորհրդակցութիւնները։ Ն. Սրբազնութիւն ա՛նպէս կը մտածէր թէ մինչեւ կէս օր դաս, կէս օրէ վերջն ալ արհեստ և մարմնակրթանք պէտք է աւանդել մեր թաղային դպրոցներուն մէջ։

Արդի ծրագիրը, ըսաւ, այնպէս մը խմբագրուած է որ աշակերտները ուղղակի երկրորդական ուսումնոյ՝ այսինքն բարձրագոյն վարժարանի մը դասընթացքին հետեւելու կը նախապատրաստուին. ինք իրեն մէջ հետեւական չէ, երկրորդական ծրագրի մը պէտք է, դէպի Երկրորդականը երթալու համար ձգուած կամուրջ մըն է։ Ս. Պատրիարքը կ'ուզէր նախակրթութեան ծրագիր մը՝ որ ուղղակի գործնական նպատակի մը տակի ուսանողը, որ չանձրկի երբ ժամանակը դայ վարժարանէն դուրս ելնելու։ Այս իսկ պատճառաւ կ'առաջարկէր երկու տարի եւս աւելցնել դպրոցական շրջանին վրայ։

Ս. Պատրիարքը երկրորդական ուսմանց հետեւելու թաղային տնէնը աւելորդ և նոյն իսկ վնասակար կը նկատէր։ Առանձնաշնորհեալ դասակարգի մը համար կրնայ օգտակար կամ արդ (լիւքս) համարուիլ երկրորդական վարժարանի մը ընթացքը, կ'ըսէր Ն. Սրբազնութիւն, և կը շարունակէր. — Այդ դասակարգն ալ, որ հարուստներն են, կրնան առանց մեր ծրագրին ալ իրենց գործը կարգադրել, իրենց ուղած երկրորդական կամ Գիտական վարժարանները ղրկելով իրենց զաւակները, կամ տունին մէջ անոնց տալով ուսմանց ուղած պաշարին մասնաւորներու ձեռքով։ Բայց ուղղակի մեր ոչ-բարեկեցիկ կամ էնոռք դասակարգին տղայոց համար աւելորդ ու անպէտ է երկրորդական ուսմանց դարձնիլ մը լայնալ ընել, նալս որ անոնք անկարող են նիւթապէս, և երկրորդ որ ի՞նչ բանի կրնայ ծառայել այդ նոր կրթութիւնը։ Ատեն մը սնղանաւորութեան և մտաւոր բարձր պաշտօններու ասպարէզի մը համար ընդհանրապէս խնդրանք մը կար մեր մէջ։ Հիմակ ասիկա դադրած է, և մեր միջավայրը մեզի համար ունի մանաւանդ առեւտրական և արհեստային պահանջումներ, և ասոնց մեայն պարապուելու են մեր տղաքները առաւելապէս և ստուար մեծամասնութեամբ։ Բայց ասոր համար հարկ է նախապատրաստութիւն մը դպրոցէն իսկ։ Մեր տղայոց դնդերները աւելի զօրաւոր պէտք է ըլլան ձեռական կամ արհեստային աշխատութեանց աւելի յարմար ու տոկուն ըլլալու համար։ Երբ մեր Տղաք թաղային դպրոցէն դուրս գան, արտաքին աշխարհի պահանջումներուն հանդէպ անպատրաստ զտնուելու չեն բոլորովին, այդ աշխարհին մանրանկարը տեսնելու, սերտելու են վարժարանին մէջ, և վերջապէս վարժարանէն գործնական կեանքի անցումը ցնցող, ապշեցնող, շուարեցնող հանգամանքով մը ներկայանալու, կատարուելու չէ։

Ահա ա՛յս հիման վրայ կը դառնային Ն. Սրբազնութեան խորհրդածութիւնները ծրագրին բարեփոխութեան առաջին վայրկեանէն իսկ։

Ցարգուեցա՛ւ այս հիմը և բարեփոխութիւնը ըստ այսմ կատարուեցա՛ւ.— Տակաւին չենք գիտեր, որովհետեւ Ուսումն. Խորհուրդին կողմէ դեռ պաշտօնական հրատարակութիւն մը չէ եղած։ Բայց մեր մասնաւոր տեղեկութեանց նայելով, բարեփոխութիւնը զգալի փոփոխութիւն մը չի բերեր հին ծրագրին վրայ, և արհեստային կրթութեան մասին Ս. Պատրիարքին գործնական ոգիով առաջարկութիւնները կամ բաղձանքները բարեփոխեալ ծրագրին մէջ մարմնացած տեսնելու բարեբաղդութիւնը պիտի չունենանք։ Եթէ Ս. Պատրիարքին հիմնական սկզբունքներուն համաձայն չէ եղած բարեփոխութիւնը, բոլորովին աւելորդ էր ուրեմն, որովհետեւ կարելի էր նոյն ծրագիրը անթերի կամ գրեթէ անթերի համարել ի՛նչ ոգիով որ ժամանակին խմբագրուած է անիկա։

Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ արհեստային կրթութեան մասին ըսածը ըլլաւորապար սա՛ գերազանց օգտակարութիւնը ունի որ ամէն տարի, ըստ սովորութեան, ամէն թաղային դպրոցի մէջ կայ լէգէոն մը ծայլերու, ուսման անտարբերներու, որոնց յամառութիւնը անդարմանելի է, և հետզհետէ չկրնալով տակալ տրուած աշխատութիւններուն, կարգապահական յանդիմանութիւններուն, և ստորին օրթերու առթած անպատուութեան, կը զզուին, կ'առնեն կը քալեն վարժարանէն, այնպէս որ իբրև չրջանաւարտ առ առաւելն 10-12 հոգի կուտանք դասարանէ մը, որ ի սկզբան կը բաղկանար 40-50 աշակերտներէ, և ներկայացուած 10-12ին մէջէն ալ հազիւ 3-4ը իսկապէս կարելի է արժանաւոր նկատել նախակրթութեան ծրագրին պահանջումներուն։ Պակողները ամենամեծ մասամբ կ'երթան կը ստուարացնեն տգէտներու — կարդալ-գրել չգիտցողներու— դասակարգը։ Բայց եթէ արհեստային կրթութիւնը զոյգ ընթանայ ուսմանց ծրագրին, արհեստարանը կրնայ պատուական նպաստ կը ըլլալ մանաւանդ այդ ծայլերուն, այդ անտարբերներուն, որոնք, ո՞վ գիտէ, իրենց սիրած գործին համեմատ աշխատասիրութեան վարժուելով, բուն ուսմանց համար ալ սէր կը սկսին մուցանել տակաւ։ Պէտք է հնարամիտ ըլլալ մինչեւ իսկ ծայլերը արժեցնելու, բանի մը՝ այսինքն իրենք իրենց ապագային օգտակար ընելու։ Ծայլերուն ամենամեծ մասը չենք կրնար մեր ուղած ուղղութեան մէջ քալեցնելու պարապուել. բանաստեղծը ի՞նչ որ ըսած ըլլայ տիպար վարժապետին համար, որ կը կուէ, կը դարձնէ, կը կոփէ միտք ու հոգի. այդ կուող, դարձնող, կոփող վարժապետը իր հոգեկան ու մտաւոր ազդեցութենէն ոչինչ կրնայ փոխանցել էապէս ծայլին, անտարբերին։ Ուսմունքը տարափոխիկ ախտ չէ, հոգուտադէպ բացառութիւն մըն է որ աշխատասէրը իր միքրոբով վարակէ դրացի ծայլը։ Բայց ծայլը զրկե՞նք կեանքին մէջ իր ունենալիք նշանակութենէն։ Ինչպէս ընական աշխարհին մէջ չկայ տարր մը որ իր մասնաւոր ծառայութիւնը, պաշտօնը չունենայ տիեզերական-փիզիքական գործունէութեան մէջ, բանական աշխարհին մէջ ալ չկայ էութիւն մը զոր կարելի չըլլար անկախ նպատակի մը յարմարագոյն դարձնել, բաց ի մտքէ ու մարմնի անատակ սակաւաթիւ արխուր դէպքերէ։ Բայց քաղաքակրթութիւնը այս վերջիններուն իակ կը ջանայ օգտակար ըլլալ, եւ զանոնք բանի մը արժեցնել. կոյրերը կ'ուսանին, խուլերն ու համրերը կը դաստիարակուին յատուկ պատսպարաններու մէջ մասնաւոր և նպատակայարմար մէթոտներով։ Ուժով բաղուկ, հեռատես աչք, կարկաչող լեզու և սուր ականջ ունեցող, սակայն մտքի մարզանքի ո եւ է ձեւով անկարող ծայլ ուսանողներուն համար ինչո՞ւ օգտակար ապարեզ մը չգտնուի։ Ինչո՞ւ իւրաքանչիւր թաղային դպրոց չունենայ յատուկ արհեստարան մը, տարբերակ վարժոց մը ձեռական աշխատութիւններու, որոնք պարագաներու ամենամեծ մասին մէջ օգտակար պիտի ըլլան ծայլ համարուածներուն։

Ս. Պատրիարքին խմատուն խորհուրդը ահա կը միտի այս պակասը լրացնելու, եւ Ն. Սրբազնութիւն իրական ծառայութիւն մը մատուցած կ'ըլլար մեր թաղային նախակրթութեան, եթէ իր հեղինակութեամբ և նախագահութեամբ ի գլուխ հանէր Ուսումն. Խորհուրդին հետ կրթական ծրագրին բարեփոխութիւնը՝ արհեստային կրթութեան հիման վրայ, քան թէ Ուսումն. Խորհուրդը հիմնուէր Տեսուչներու գաղղ ու ոչխարամիտ տեղեկագրութեանց վրայ, սա՛ կամ նա դասարանին կրկնութեան կամ չեմ գիտեր ինչութեան առաջարկութեանց վրայ խարխսուած։

Բայց Ս. Պատրիարքին գործնական կորովին վրայ ա՛յնքան վստահ ենք որ հրատարակուելիք բարեփոխեալ ծրագիրը կրնայ անակնկալ մը ըլլալ, և պարունակել ինչ որ այսօր տակաւին չենք գիտեր։

Այսօր եթէ իրենց ամսական 50 ոսկի ծախքին վրայ 50 ոսկի՛ալ բարդելու ըլլան, վարժարանները կան, որոնք իրենց ներկայ ուսումնական կացութեան վրայ նոր փոփոխութիւն մը պիտի չկրնան ընել. բայց եթէ իրենց ներկայ 50 ոսկիէն ամսական մաս մը յատկացնեն արհեստարանի հաստատութեան, փրկած կ'ըլլան ծայլերու կարեւոր ընտակ մը։ Նպատակեցա օգտակար հանդիսանալը պէտք է ըլլայ, ի՞նչ ընենք քանի մը դաս պակաս աւանդենք, կրօնի ու բարոյականի դասերը բեմբասացութեան վերածենք, շաբաթը մէկ-երկու ժամ ընդհանուր աշակերտներուն բարոյականի, կրօնի, կարգապահութեան, մտաստգիտութեան բանախօսութիւն մը ընենք իրենց հասկնալի լեզուով, Ֆրանսերէնը փոխանակ հինգի կամ չորսի երեք ժամի վերածենք, ուրիշ անգերեալ յապաւենք, և չանա՞նք բան մը բռնել սա՛ ծայլերուն ու անտարբերներուն համար, որոնք սակայն տոկուն ու կարեւոր մասն են թաղային ընակչութեան եւ անտեսական ոյժ մը համարելի համար։ Մէջտեղերը կրթական պէտքերը ի նկատ առնելու է, վերացական հիման վրայ կրթական ծրագիր մը չի յարմարիր մեզի, տղուն տրամադրութիւնները սերտելով՝ գիտակցօրէն պէտք է պատրաստել կրթական ծրագիրը, ներկայացուած բուն իրողութիւնները հաշուի զարնելով՝ աշխատելու գտնելու ենք մեթոտ մը, կրթութեան մէջոց մը, մեր զաւակներուն օգտակար դատարակութիւն մը ջամբելու, ըլլա՛յ մասնաւորական, ըլլա՛յ արհեստային։

Ինքնօգնութեան մեզի ընծայած գեղեցիկ դասերը և օրինակները ցոյց կուտան թէ աշխատասիրութիւնը կրնայ յաղթել տգիտութեան. յամառ ծուլութիւնը վերջապէս կը յաղթահարուի, և անպիտան կարծուած ուսանող մը իր ապարէզին գիտակցութիւնը անգամ մը ունենալէ վերջ՝ կը զարգանայ ինքնօգնութեամբ։ Ասիկէ աւելի փայլուն ապացոյց մը կրնա՞յ ըլլալ որ բնականէն գրեթէ ծայլ չկայ, միայն թէ հակամիտութիւնները ուսումնասիրելով ճիշդ դարմանը պէտք է դանել։ Մէջոցները, հրապոյրները պէտք է աւելցնել, կարմը և խայծը տեղափոխելու է, և վերջապէս ձուկը կը բռնուի կրթական ծովուն մէջ։ Դպրոցը աշակերտին սիրելի ընծայելու համար, պէտք է սպառենք մեր հնարքները, ինչպէս հայր մը եւ մայր մը կ'ընեն իրենց զաւակը դարձի բերելու համար։ Անյաջողութիւնը պէտք է բացառութիւն ըլլայ կրթական գործին մէջ, ոչ թէ յաջողութիւնը։ Հաստատապէս կանոններու դէմ մինչ ձայն բարձրացուցած են կրթական բարձր հեղինակութիւններ, եւ դեռ անցեալ օր մեր ընթերցողներուն ներկայացուցինք Լոնտոնի Արքայական Կառաւէն կազմակերպած Հարցային Առողջութեան Համաժողովին յայտարարութիւնները, որոնք մեծ յեղաշրջում առաջ կը բերեն կրթական ընակալ մէթոտներուն մէջ։

ԵՐ. Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

ԴՊՐՈՅԻ ՄԵԾԱՅԱՐԴ ՎԱՐԻՉՆԵՐՈՒՆ

Տեա՛ր,

Ցառաջիկայ դպրոցական տարիին մէջ աշխատելու համար, շաբաթական 3 ամբողջ օր ունիմ տրամադրելի. կ'աւանդեմ հայերէն, Ֆրանսերէն, ընդհ. պատմութիւն, գիտութիւն և թուաբանութիւն։ Կ'ուզեմ նիւթական մտահոգութենէ զերծ անցընել յառաջիկայ մէկ ամսուան արձակուրդս։ Ուստի կը խնդրեմ որ այս դասերուն պէտք ունեցողներ այժմէն հաճին հաղորդել ինձ իրենց պայմանները յատուկ նամակով Մանզումէի Խմբագրատունը։

Մ. ՍՈՒՐԵԱՆ

Բուսմէլի Հիսար, 10 յուլիս 905

ՄԱՆԶՈՒՄԷ

Սիրով կը հրատարակենք մեր յարգելի աշխատակցին այս անկեղծ ու արդարացի յայտարարութիւնը։ Քանութիւնները հաղիւ աւարտած՝ քծինքները կը սկսին ծայր տալ. ուսուցիչները մեծ ու պզտիկ, հաղուադէպ բացառութեամբ կը չրջապատեն հոգաբարձուները, թաղականները, տեսչները և այն ամէն անձինքը որոնք դպրոցներու մէջ մարդ տեղաւորելու դիւրութիւն ունին. ինչ դարձուածներ, ինչ զեղեր, ինչ գովասիօններ, Աստուած իմ։ Անցած տարի 200ով աւանդուած դասերը 150 կը զեղչուին. ժամերը կը կրկնապատկուին, կարողները, անկարողները իրար կը խառնուին և վերջապէս թոխ ու բոխ մըն է կը տիրէ ուսուցչական չրջանակին մէջ, և արձակուրդը կը դառնայ սրբամաչուք մը որ գրեթէ կը հաւասարի տարւոյն 10 ամիսներու աշխատութեանը։ Սրդ Սուրեան էֆ. զերծ մնալու համար այս ընկալեալ սովորութենէն, պատուաւորապէս արամադրելի կ'ընէ զինքը դպրոցներուն, և քաջալերելի ենք որ նոյնպէս պատուաւոր պատասխան մը պիտի տրուի իրեն դպրոցի վարիչներու կողմէ։ Ասկէ զատ եթէ դպրոցի մը ամբողջ վարչութիւնն ալ իրեն յանձնուի չենք կարծեր որ մերժէ եթէ պայմանները նպաստաւոր ըլլան։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

«Նպէ Ֆրպէ Բրեսէ»ի Յուլիս 25ի խմբագրականն

Զարին և գերման կայսեր տեսակցութիւնը դիւանագիտական չրջանակներուն մէջ հաստատեան նպաստաւոր նշան մը կը համարուի։ Կ'ենթադրուի թէ Վիլհէլմ կայսր առիթէն օգուտ քաղած է Զարին հակընկալու հաստատեան անհրաժեշտ հարկը։

Պատերազմին սկսելէն ի վեր առաջին անգամն է որ Զարը և Վիլհէլմ կայսր իրարու հետ կը տեսակցին։ Բայց կ'ըսուէր թէ Զարը յամախ հաղորդակցութեան մէջ էր Կայսեր հետ։ Կայսրը երկու անգամ Ռուսիա ղրկած էր իր եղբայրը՝ Հայրիրիխ իշխանը, որ Զարին քենակցին է, անգամ մը երբ զաւակ մը ծնաւ Ռուս վեհապետին, և երկրորդ անգամ ալ Սերգէյոս մեծ-դուքսին մահուան առթիւ, որովհետեւ Հայնրիխ իշխանուհին քոյրը հանգուցեալին ամուսինն էր։

Դիւանագիտական չրջանակներու մէջ կը յայտարարուի թէ Վիլհէլմ կայսր քանիցս իր ցաւակցութիւնը յայտնած է ռուսական զէնքերուն պարտութեան համար, այսպէս Ռուսիոյ ցոյց տալով իր մեծ-հոգը աւանդական բարեկամութիւնը։

Բայց յայտնի է թէ վերջին տեսակցութիւնը միմայն բարեկամական ցոյց մը չէ։ Ճարտնցիք անգամ այնպէս կը նկատեն թէ հաշտութեան կնքումին համար յոյժ նպաստաւոր պարագայ մըն է ասիկա։ Ճարտնի պետական մարդիկը ապահով են որ Վիլհէլմ կայսր սէս գործնական ոգիի տէր վեհապետ մը Զարին համոզում գոյացնել պիտի տայ նոր արիւնհեղութեանց անօգուտ ըլլալուն վրայ։

Միւս կողմէ սակայն Կայսեր և Զարին այս տեսակցութիւնը Ճարտնի մէջ կ'արթնցնէ Ճարտնի համար տխուր ժամանակի մը յիշատակը, երբ Գերմանիա, Ռուսիա և Ֆրանսա դաշնակցեցան Ճարտնի չինական յաղթութիւններուն պտուղը սահմանափակելու։ Բայց անկէց ի վեր գործերը բոլորովին փոխուած են։

Անգլիոյ մէջ եւս, ուր արդէն տասը տարի առաջ լաւ աչքով չէր դիտուած վերոյիշեալ դաշնակցութիւնը Ճարտնի դէմ, Զարին Վիլհէլմ կայսր հետ հանդիպումը բոլորովին առանց մտահոգութեան չեն դիտեր, մանաւանդ որ անկէց ի վեր ալ Գերմանիոյ և Անգլիոյ յարաբերութիւնները չունին այլեւս հին մտերմական հանգամանքը։

Ֆրանսայի մէջ ալ, ուր ահագին դրամական զոհողութիւններ եղած են ռուս զինակցին համար, Զարին Վիլհէլմ կայսր հետ այս մերձեցումը դոհունակութեամբ չի դիտուիր։ Բայց խաղաղութեան ընդհանուր սէրքին հա-

ԱՌԱՔԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՓԱՐԱՅՈՎ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Թ.

ՖԻՍԹԱՐԻԲԱՅԻ ԴԷՊԵՐԸ

Կարաւանը բաւական յառաջանալէ ետք, իջեւանին վայրը հասաւ։ Պօլսոյ կարծուածին չափ գեղեցիկ մէկը պէտք չէր ըլլար անչուշտ, քանի որ Լավառէտը իր իշխանութեանը տակ ունենալով հանդերձ, չուզեց զայն անօթի ձգել այն գիշեր և արտօնեց որ իրեն Միս Օրէթի ու Սըր Մօուլբիթի հետ մէկտեղ հաչէ և ոտիկան զինուորներն ալ ճաշասրահէն դուրս միայն կենալով, անոր վրայ հսկողութիւն ընեն։

Ճաշի պահուն Ջորեպան Հէլսնիմօ կը ծառայէր սեղանին, որ սպանիական քարկ գինիները աւատութեամբ մատուցանելէ ետքը, Լավառէտի սենեակը մտաւ, Ջորեպանները թէեւ սենեակ մը տարած էին զայն, բայց կ'երեւայ թէ թշուառ երիտասարդը իլկօվանի հաւկիթները և թուփակի խորոված-ները չէր կրցած մարսել որուն համար սոսկալի կերպով կը խռչար։

Պօլսոյի երիտասարդին խռչտուքը լսելուն պէս,

—Հիմա խերդ անիծեցի, մնախօսեց, այս անգամ ծուղակը ինկար. այլեւս թող պիտի չտամ որ ճամբորդութիւնդ շարունակես։

Ետքը երիտասարդին մօտեցաւ ձերունին ու անոր շապիկը, շապկինկերը ու կօշիկները միայն վրան ձգելով, հագուստներուն մնացած մասը ծրար մը կապելէ ետք, դուրս ելաւ ու հագուստի ծրարը իր սենեկին պատուհաններէն նետեց Սիէռա գետը։ Հոռանդները վայրկենաբար քշեցին տարին Լավառէտի ամբողջ հագուստները և վայխառուն իր հակառակորդին ծանր վրէժ մը լուծած ըլլալու գոհունակութեամբ անկողին մտաւ, քնացաւ։

Պօլսոյի այս ձեռնարկը արդարեւ խիստ ծանր հետեւանքներ պիտի ունենար Լավառէտի համար. խեղճ երիտասարդը եթէ հետեւեալ առաւօտ գողութեան ամբաստանութենէն օձիքը փրկել կարողանար իակ, չպիտի կրնար շարունակել ուղեւորութիւնը, քանի որ ռուսակց Լավառէտի։ Պանդոկապետը և կիներն ալ ոչ նուազ հոգածու զանուած էին ընտիր կերակուրներ հրամցնելու համար և սեղանին վրայ չարած էին կարկանդակով ու լուբիայով ապուր մը, Իլկօվան ըսուած թռչունին հաւկիթներէն տեսակ մը կերակուր, թուփակի ձագերու խորոված, վարունգի թթու, շաքարասառն անանաս և ուրիշ չատ մը պտղեղէններ և ըմպելիներ։

Ճաշը խիստ զուարթութեամբ անցաւ։ Անգլիացին ու Լավառէտ վերջին ծայր խնդուքներս կ'երեւային, երիտասարդը սակայն քիչ մը չաղակրատակէ ետք, խմած հին գինիներուն աղդեցութենէն անմիջապէս քնանալ սկսաւ, սեղանին գլուխը, ուրկէ Ջորեպանները զայն վերցնելով տարին անկողինին մէջ հանգչեցուցին։

Լավառէտի այս քունը խորամանկութիւն մը կամ ձեւ մը պէտք չէր նկատել։ Խեղճ տղան այս անգամ վաշխառուին մէկ դաւին զոհուած էր, եւ չէր կրցած հակնալ թէ աղուէս Պօլսոյին ինչ տեսակ խաղ մը խաղացած էր գլխուն։

Կէս գիշերին վաշխառուն որդի նման սողոսկելով Լավառէտի սենեակը մտաւ, Ջորեպանները թէեւ սենեակ մը տարած էին զայն, բայց կ'երեւայ թէ թշուառ երիտասարդը իլկօվանի հաւկիթները և թուփակի խորոված-ները չէր կրցած մարսել որուն համար սոսկալի կերպով կը խռչար։

Պօլսոյի երիտասարդին խռչտուքը լսելուն պէս,

—Հիմա խերդ անիծեցի, մնախօսեց, այս անգամ ծուղակը ինկար. այլեւս թող պիտի չտամ որ ճամբորդութիւնդ շարունակես։

Ետքը երիտասարդին մօտեցաւ ձերունին ու անոր շապիկը, շապկինկերը ու կօշիկները միայն վրան ձգելով, հագուստներուն մնացած մասը ծրար մը կապելէ ետք, դուրս ելաւ ու հագուստի ծրարը իր սենեկին պատուհաններէն նետեց Սիէռա գետը։ Հոռանդները վայրկենաբար քշեցին տարին Լավառէտի ամբողջ հագուստները և վայխառուն իր հակառակորդին ծանր վրէժ մը լուծած ըլլալու գոհունակութեամբ անկողին մտաւ, քնացաւ։

Պօլսոյի այս ձեռնարկը արդարեւ խիստ ծանր հետեւանքներ պիտի ունենար Լավառէտի համար. խեղճ երիտասարդը եթէ հետեւեալ առաւօտ գողութեան ամբաստանութենէն օձիքը փրկել կարողանար իակ, չպիտի կրնար շարունակել ուղեւորութիւնը, քանի որ հագուստ չունէր, ո՛չ ալ քառասուն փարայէն աւելի դրամ կար գրպանը, որով կարողանար հագուստներ գնելու։

Առտուն, կարաւանը երբ արթնցաւ, Ջորեպանները սկսան ճամբու պատրաստութիւններ տեսնել։ Հարիւրապետ Մօրալաս Լավառէտի բացակայութիւնը տեսնելով երբ զայն փնտռելու կ'երթար, Պօլսոյի սպան վար դնելով,

—Անիկա դեռ կը քնանայ, ըսաւ, մենք մեր ճամբան շարունակենք և երկու զինուոր ու Ջորեպան ձգենք հոս որ Լավառէտը եւաքը բերէ մեզ հասցնէ։ Վստահայ կառավարիչը հրաման բրած է որ յարգելի օրիորդը և անոր հայրը կարելի եղածին չափ շուտով Բրօզի դղեակը տանին։

Հարիւրապետ Մօրալաս արդարացի դատաւ վաշխառուին այս թելադրութիւնը։ Կառավարիչ Տօն Ժուլէի հրամանն ալ արդէն աղջիկը ու հայրը ժամ առաջ իրեն հասցնել էր, ուստի Լավառէտը զինուորներուն ու Ջորեպաններուն հսկողութեան յանձնելուն մէջ իրեն պատասխանատուութեան պարագայ չկար։ Այս մտածումով անհրաժեշտ եղած հրամանները տուաւ իր սաստիկ ասելիներուն և հրաման ըրաւ որ մեկնումի պատրաստութիւնները անեն։

Միս Օրէթ չէր ուզեր անպաշտպան ձգել Լավառէտը ասանկ անծանօթ երկրի մէջ, ուստի հօրը դառնալով,

—Հայրիկ ըսաւ, մարդասիրական պարտականութենէն զատ կատակագիրին ալ պարտք դրած է մեր վրայ Լավառէտի ուղեւորութեան պահուն անոր նիստ ու կացին ու ճամբորդութեան պարագաներուն վրայ հսկելու, հետեւաբար չէք կրնար առանց անոր ուղեկցութեան ճամբայ ելնել։

Սըր Մօուլբիթ համամիտ գտնուեցաւ աղջկան այս առարկութեան և յայտնաբերեց թէ մինչեւ որ Լավառէտ ալ իրենց չընկերանայ չեն կրնար ճամբայ ելնել։

Պօլսոյի սակայն որ կ'ուզէր անպատճառ Լավառէտը բռնել անգլիացիներէն,

—Ձեր այդ առարկութիւնը ուղիղ չէ ըսաւ. եթէ Լավառէտ մեզի ընկերանայ իակ, դարձեալ պիտի բռնուի Ձեզմէ. քանի որ դուք Վստահայլ կառավարիչին դղեակը պիտի երթաք, իակ անիկա ուղղակի Բամպօ քաղաքը պիտի երթայ դատաւորին յանձնուելու համար, հետեւաբար ամէն պարագայի մէջ պիտի բռնուիք ժամ մը առաջ, կամ եւաքը. հիմա մենք չուտով ճամբայ ելնենք առանց ժամանակ կորսընցընելու։

Միս Օրէթ թէեւ դարձեալ հակառակիլ ուզեց, սակայն Սըր Մօուլբիթ նկատելով որ կառավարչին իրենց ընծայած արտակարգ պատիւներուն հանդէպ ասանկ առարկութիւններով ժամամաճառ ըլլալը հակառակ է կենցաղագիտութեան, համակերպեցաւ և Լավառէտը հոն ձգելով իրենք ճամբայ ելան ու հասան Բրօզի դղեակ ըսուած տեղը։

Դղեակ անունը կրող այս Բրօզի հասարակ ցանկապատով եղերուած արտ մըն էր որուն մէջ մեծ քանակութեամբ սուրճի ծառեր տնկուած էին և մէջտեղն ալ անչուք չէնք մը կայ կառուցուած։ Այս դղեակը մէկ կողմէն ոսկեհանքերուն կը նայէր և միւս կողմէն ալ Կօլֆ Տօյչէ ըսուած ծովածոցին որուն եղերքը չինուած էր և Տօն Ժուլէի վարչութեան տակ զանուող Բամպօ քաղաքին մօտիկն էր։

Տօն Ժուլէ առաջին առթիւ վերջին ծայր քաղաքավար ցոյցերով ընդունեց Միս Օրէթն ու Սըր Մօուլբիթը և նոյն իսկ չնորհակալութիւն անգամ յայտնեց հարեւանցապէս Մօուլբիթի ու այլոց հարեւանցապէս ազգ ու ազգութեան համար գլուխ հանած էր պատմածը։

(Շարունակելի)

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՓԱՐԱՅՈՎ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Թ.

ՖԻՍԹԱՐԻԲԱՅԻ ԴԷՊԵՐԸ

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Մանրամասնութիւն

Բեռլին, Յուլիս 24.— Վիլհելմ Կայսր և Նիքոլա Զար երէկ կէսօրէ վերջ մասն Պօրկո Ծովածոցը ֆինական ջուրերուն մէջ։ Իրիկունը շքեղ ճաշկերոյթ մը տեղի ունեցաւ ռուս այսերական զբօսանաւին մէջ։ Այսօր ալ Զին Նիքոլա կայսր նախաձաւեց Գերման Հօխնձոլլերն կայսերական զբօսանաւին մէջ։ Նախաճաշէն վերջ երու վէճասկանները իրարմէ հրաժեշտ առին, և ռուս զբօսանաւը պահ մը ուղեկցեցաւ Հոհենձոլլերնի։ Այսօր երեկոյին Նիքոլա կայսր Բեթերհոֆ դարձաւ։ Ռուսիոյ վարիչ շրջանակներուն մէջ տեսակցութիւնը չատ նպաստաւոր ազդեցութիւն բրած է։

Բեռլին, Յուլիս 24.—Սկսած մասն թուով Ռուս կայսեր արթընգպատ Պառոն Ֆրեսերիքս կը հեռագրէ Պորկոյէն.—Երէկ իրիկուան ժամը 10ին Հոհենձոլլերն զբօսանաւը խարիսխ նետեց ռուս կայսերական զբօսանաւին մօտ։ Վիլհելմ կայսր ընկերակցութեամբ Շուլգվիկ-Հոլշթայնի Այպերթ իշխանին և հետեւորդներուն, մակոյկով մը եկաւ ռուս կայսերական զբօսանաւը, ուր ընդունուեցաւ Նիքոլա կայսր և մեծդուքս Ալեքսանդր Միխայլովիչի կողմէ։ Արտաքին ողջոյններէ վերջ Նոցին Վեհափառութիւնք աչքէ անցուցին պատուակալ պահակախումբը և զբօսանաւին նաւատները, եւ յետոյ իրարու ներկայացուցին իրենց հետեւորդները։ Առաջի վերջ, երկու Վեհափառները սրահը քաշուեցան։ Գիշերուան ժամը 11ին երկու կայսրերը մեծ-դուքսին և իրենց հետեւորդներուն հետ մակոյկով մը Հոհենձոլլերն գացին, ուրկէց Նիքոլա կայսր կէս գիշերէն 2 ու կէս ժամ վերջ դարձաւ իր զբօսանաւը։

Պերլին, Յուլիս 24.— Պորկոյէն հեռեւեալը կը հեռագրեն.— Երէկ իրիկուն Նիքոլա կայսր Հոհենձոլլերնի մէջ իր հետեւորդներուն հետ ճաշէն վերջ, այսօր առաւօտուն կանուխ Վիլհելմ կայսր Նախաճաշ ըրաւ ռուս կայսերական զբօսանաւին մէջ։ Վիլհելմ կայսր իր հետեւորդներուն հետ ժամը 1ին կէս օրուան ճաշի հրաւիրուած է Նիքոլա կայսեր մօտ։

*** Բեռլերսպուրկէ հետեւեալը կը հեռագրեն Լօքալ-Անձայիզ-ի.— Զարին ու Վիլհելմ կայսեր միջև զրուցա-զրոյի խօսակցութիւնը ռուս կայսերական ընդօսանաւին մէջ կէս ժամ տեւեց, իսկ Հոհենձոլլերնի մէջ մէկ ու կէս ժամ։ Զարը Եշ. իրիկուն Բեռլերսպուրկ վերադարձաւ։

Բեռլերսպուրկ, Յուլիս 24.— Զարը երէկ կէսօրէն մէկ ժամ առաջ Բեթերհոֆէն մեկնեցաւ։ Իր հետեւորդներուն մէջ կը գտնուէին բաց ի արթընգպատ Պառոն Ֆրեսերիքսէ, պատան մարէշալ կոմս Պէնքէնտորֆ, ծովային նախարար Պիրիլեվ, ինչպէս նաեւ նաւային կայսերական զօրաց հրամատար Նիլով, և Նովիքի ու Սեւաստոբոլ զրահաւորին նախորդ հրամատար առաջին կարգի նաւապետ Էսէն։ Գիշերուան անձնաւորութիւններէն զատ կայսեր հետ կը գտնուէին կայսերական թիկնապահ Զակին, Ալման յատնանուին հրամատարը, նաւային կայսերական թիկնապահ առաջին կարգի նաւապետ Հէյսրն և տեղական բոակօրոք։

ԵՐԿՈՒ ԿԱՅՍԵՐՈՒՆ ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Վիեննա, 25 յուլիս.— Գիշերուան ժամը 11ին Վիլհելմ կայսր և Նիքոլա Զար Հոհենձոլլերն զբօսանաւը գացին, ուրկէց ժամը 2 ու կէսին Նիքոլա Զար իր զբօսանաւը վերադարձաւ։

Երէկի թուով Բեթերսպուրկէն պաշտօնական հետեւեալը կը հեռագրեն երկու կայսրերուն տեսակցութեան վրայ.—

Երկու կայսերական զբօսանաւերն ալ իրենց սովորական արգուզարդը փոխած չէին, զրօշազարդում տեղի չունեցաւ, ծաղկազարդում ալ չկար։ Նիքոլա Զար կիրակի օր Բէթէրհոֆէն մեկնեցաւ Սբաճsաrs զբօսանաւով։ Բաց ծովուն վրայ այդ նաւէն փոխադրուեցաւ Բեռեռալին զբօսանաւը, որ խկոյն ակաւ չոզեվիդ տորալ դէպի Ֆինլանտական ծովեզերքը, Պօրկօ, որ Բեթերսպուրկէն արեւմուտք տանող նեղուցին միւս կողմը կը գտնուի։

Բէչ յետոյ եկաւ Հոհենձոլլերն զբօսանաւը իրեն մէջ ունենալով Գերման կայսրը և խարիսխ նետեց Բեռեռալինին մօտ։ Այս վերջին զբօսանաւին մէջ տեղի ունեցաւ երկու Վեհափառներուն ողջոյնը, բայց Ռուսիոյ պատմութեան համար մասնաւոր նշանակութիւն ունեցող խօսակցութիւնը կատարուեցաւ Հոհենձոլլերնի մէջ։

Երկու Վեհափառները այսպէս զերմանական հողի վրայ ներքին ու մտերիմ խօսակցութիւն մը ունեցան զլուխ գլխի։

Կէս գիշերէն մէկ ժամ առաջ մինչեւ կէս գիշերէն երկուք ու կէս ժամ վերջ երկու կայսրերը իրարու մօտ էին։ Գիշերը կը տարածուէր լուռ ծովուն վրայ և երկու Վեհափառները երկարօրէն կը խօսակցէին առանց վկայի Ծ. Արեւելեան քաղաքականութեան վրայ։ Հակառակ խոր գիշերուան, հիւսիսի ա՛յդ ջուրերուն մէջ մութը ա՛յնքան խորունկ չէ, երկինքը կը փայլի ապիտակ լոյսով որ աղօտ նշոյներ կ՚արձակէ ծովուն ու ծովեզերքին վրայ։ Այս աղօտ լոյսին մէջ Զարը իր զբօսանաւը վերադարձաւ։ Ռուսիոյ մէջ հաստատ համոզում կը տիրէ թէ այս գիշերային տեսակցութիւնը նպաստաւոր տրամադրութիւններ առաջ պիտի բերէ հաշտութիւն մտքին, և այս կերպով այժէն գովեստ կը կարդան գերման բարեկամ կայսեր բարեացակամ մտադրութեան։

*** Գերման թերթերէն ոմանք այս տեսակցութիւնը կը բաղդատեն ա՛յն տեսակցութեան հետ, զոր Ծերունի Վիլհելմ կայսր Շթէթթինի մէջ ունեցաւ այսօրուան Զարին հօրը հետ։ Ալեքսանդր Դ. Վիլհելմ Ա.ի խորհուրդով չարժեցաւ։ Հիմայ ալ նոյնը կ՚ըսուի թէ Նիքոլա Բ. Վիլհելմ Բ.ի խորհուրդին անսալով Ծ. Արեւելքի մէջ հաշտութիւն առաջ պիտի բերէ։

*** Տեսակցութենէն առաջ թղթակցութիւն մը տեղի ունեցած է երկու կայսրերուն միջեւ, և երբ Վիլհելմ կայսր իր զբօսական ուղեւորութեամբ ա՛ն քան մօտիկցաւ ռուսական ծովեզերքին, Զարը փափաք յայտնեց բերան առ բերան խօսակցութիւն մը ունենալու գերման կայսեր հետ։ Զարին ապագայ արամադրութիւններէն պիտի հասկնալի թէ Վիլհելմ կայսր ո՛րչափ աշխատած է Ծ. Արեւելքի պատերազմը դադրեցնելու իր տուած խորհուրդին մէջ։

*** Բեթերսպուրկի և Պերլինի թերթերը կը ջանան համոզել Ֆրանսացիները թէ տեսակցութիւնը զուտ հաշտութեան հետ յարաբերութիւն ունի, և թէ Մարոքի, կամ անգլեւ-ֆրանսական յարաբերութեանց խնդիրը խորհրդակցութեան առարկայ չէ եղած երկու կայսերուն տեսակցութեան առթիւ։ Լոնտոնի թերթերը կը պնդեն թէ այս վերջին պարագան չէր կրնար անտես անցնիլ երկու վեհափառներուն ուշադրութենէն։ Բարիզի մէջ ալ նոյն տրամադրութիւնը կը տիրէ մէկէ աւելի շրջանակներու մէջ։

*** Թան հետեւեալը կը գրէ.— Գերմանիոյ քաղաքականութիւնը եղած է միշտ Եւրոպայի մէջ հաւասարակշռութիւնը պահպանել, և այս պատճառու կայսերական տեսակցութիւնը Վըրդովիչ հանգամանք մը չունի Ֆրանսայի համար։ Նիքոլա Բ. չատ կը յարգէ գերման կայսրը, որուն մտաւորական բարոյական արժէքը, և խորունկ գիւանագիտութիւնը անվիճելի են։ Կարելի է որ Վիլհելմ Բ. այս առիթէն օգտուեցաւ ռուսեւ-գերման մերձեցում մը առաջ բերելու, ինչպէս Մարտ 16ի լանխսոսթեամբը փափաք յայտնեց գերման վարչապետը։ Երկու Տէրութիւններուն յարաբերութիւնները ա՛նպէս են ինչպէս են Ֆրանսայի և Անգլիոյ յարաբերութիւնները։ Երկու պարագաներն ալ չեն պակսեցներ ռուսեւ-ֆրանսական զինակցութեան արժէքը։

*** Զարին և Վիլհելմ կայսեր տեսակցութեան արդիւնքը հետեւեալ կերպով կը նկարագրէ Նայէ Ֆրայէ Բրեսէի բարիզեան թղթակիցը.—

1. Վիլհելմ կայսր ռուսեւ-ֆրանսական զինակցութեան դաղափարին հակառակ է։ Ն. Վեհափառութիւն առաջին անդամ ինքն էր որ եւրոպական Տէրութիւնները զգուշացուց Դեղին Վանգին դէմ, որ կը սպառնայ այդ Տէրութեանց Ծ. Արեւելեան գաղթային աշխարհաւարութեան։ Վիլհելմ կայսր Մարոքի խնդրոյն մէջ ա՛յն պատճառաւ ելի նեղացած էր Ֆրանսայէ որ մերձեցում մը ունեցաւ Անգլիոյ հետ, մինչ այս վերջինը յայտնի զինակից է Ճապոնի։ Ֆրանսայի քաղաքականութեան չարները կը պահանջէին ոյժ տալ գերման կայսեր քաղաքականութեան Դեղին Վանգին դէմ, որովհետև Ճապոնական Տէրութեան զարգացումը կրնայ վանգել Հնդկաչինու ֆրանս. գաղթավայրին խարիսխը։ Եթէ Ռուսիա ալ զինակցի Ճապոնի, այն ատեն Գերմանիոյ հեռատես քաղաքականութիւնը դժուարութեան կը հանդիպի։

2. Երկու կայսրերուն տեսակցութիւնը առնչութիւն ունի նաեւ Ռուսիոյ դրամական և մնտեսական կացութեան հետ։ Վիլհելմ Բ. ծանոյց Զարին թէ Գերմանիա հաշտութենէն վերջ ո՛ր ասպիճան դրամական աշակցութիւն մը կրնայ ընել Ռուսիոյ, ինչպէս Վիթթէ նոյն նպատակաւ աշխատեցաւ Ֆրանսայի մէջ։

Հետեւաբար Ֆրանսա կայսերական տեսակցութենէն վրդովելու պատճառ մը չունի։

*** Անգլիական թերթերը չատ աւելի մեծ նշանակութիւն մը կուտան կայսերական տեսակցութեան, և կը յայտարարեն թէ Ծ. Արեւելքի պատերազմին մէջ այս նոր իրադարձութիւնը ապացոյց մըն է թէ Տէրութեանց խմբաւորման մէջ փոփոխութիւն մը կը պատրաստուի իբրև հետեւանք նոյն պատերազմին։ Սթանտարդ կ՚ըսէ.— Բնականաբար Մեծն Բրիտանիա պարտաւոր է ուշի ուշով հետեւիլ այս նոր քաղաքականութեան, և ուրախ ենք որ հիմայ կրկնացած չենք, և ունինք ցամաքին վրայ Ֆրանսայի պէս հզօր բարեկամ մը։

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՎԱՅՐԵՐը

Պօրկօ, կամ Պիօքօր ուր տեղի ունեցաւ Զարին Վիլհելմ կայսեր հետ տեսակցութիւնը, ծովեզերեայ քաղաք մըն է Ֆինլանտայի մէջ, Հէլսինկիֆորսէ գրէթէ 53 քիլոմէթր դէպ ի արեւելեան հիւսիս, Պօրկօ գետին վրայ հաստատուած, որ ֆիննական ծոցը կը թափի։ Վերջին մարգահամարին համեմատ քաղաքը 7,000 բնակիչ ունի, մեծ մասամբ Շուէտացի։ Ֆինլանտայի պատմութեան մէջ Պօրկօ առաջնակարգ դեր մը խաղացած է։ 1808ին Պօրկոյի մէջ հոյակաւոր ցիրկանտայի միացումը Ռուսիոյ, և Ալեքսանդր Ա. քաղաքին հնամնի մայր-եկեղեցին մէջ բանախօսութիւն մը ըրաւ ֆիննական ժողովուրդին ներկայացուցիչներուն, որուն կը հրամայէր պահպանել ֆիննական օրէնսդրութիւնը իր և իր յաջորդներուն օրով։ Պօրկոյի մէջ գումարուեցաւ նաեւ առաջին ֆիննական Աւագագողովը ռուսական տիրապետութեան տակ։

*** Վիպի քաղաքը, ուր Պօրկոյէն գնաց Վիլհելմ Բ. իր Հոհենձոլլ ցիրանաւով, չուէտական Կօթլանտ կղզիին արեւմտեան ծովեզերքին վրայ կը գտնուի։ Վիպի առեն մը կը վերաբերէր Հանզա գերմանական դաշնակցութեան և 1361ին գրաւեց զայն Դանիոյ Վալդեմար Աթէրտակ Դ. Թագաւորը։ Քաղաքը նոյն միջոցին 20,000 բնակիչ ունէր, բայց գրաւումէն վերջ սկսաւ պակիլ. և անգամ մը ալ նոյն վիճակին չարձրացաւ։ Վերջին ժամանակներս Վիպի առեւտրական կարեւոր կեդրոն մը եղած է 9000 բնակիչներով։ Քաղաքին մէջ կան քանի մը հնաբրքաշարժ շէնքեր մինչեւ դարեան գերման ոճով, ինչպէս նաեւ քանի մը եկեղեցիներ, 11էն մինչեւ 13րդ դարէն մնացած։ Նշանաւոր են նաեւ 3325 մէթրօ երկայնութեամբ քաղաքին հին պարիսպին աւերակները իր 38 աշտարակներով, որոնք տակաւին գոյութիւն ունին։

ՋԱՐԸ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.— Զարը աւարտեցի դիւանագէտի մը հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրեր է.— «Անպայման կերպով հաւատարիմ կը մնամ Ֆրանսայի հետ ռուսական զինակցութեան։»

ՎԻԹԹԷ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՍԵՂԱՆԱՐՈՐՆԵՐԸ.— Հայտութեան կնքումին իբրեւ նախապատրաստութիւն, Վիթթէ Բարիզի մէջ սեղանաւորական խնդիրներով զբաղեցաւ։ Երկար խօսակցութիւն մը ունեցաւ Պառոն Լուտարտ Բօշիլի, Պառոն Հօթինկէրի և ուրիշներու հետ, ռուսական կարեւոր փոխառութեան մը գետին պատրաստելու նպատակաւ։ Սեղանաւորները վերջնական խօսք մը չտուին, այլ հասկցուցին թէ պէտք է այս մասին կարծիքներու փոխանակութիւն մը ընեն Մ. Ռուվիէի հետ։

ՊԱՌՈՆ ՔՈՄՈՒՐԱՅԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Ճապոնցի բանաղնաց Պառոն Քոմուրա պատերազմին վրայ հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրաւ Ս. Բօլի (Ամերիկա) մէջ.— «Ճապոնական յաջողութիւնները երեք պատճառներու կը վերագրուին.—Իր դատին արդարացի ըլլալը, վարչային կազմակերպութեան կանոնաւորութիւնը և ժողովուրդին պարզասէր կենցաղը։»

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ՍԱՂԱԼԻՆԻ ՄԷՋ.— Տէլի Թէլէկրաֆի Թոքիոյի մասնաւոր թղթակիցը կը հեռագրէ Յուլիս 22 թուով.—

Կարիվօյէնաքօ և Նայվիչ, Սաղալինի արեւելեան ծովեզերքին վրայ, գրաւուեցան Ճապոնցիներէն ծովային յաջող ռմբակոծութենէ մը վերջ։ Ռուսք ասկէց առաջ 1000 հոգի աւելցուցած էին Քօրսաքովսքի սովորական 500 պահակաջոքերուն վրայ ծովու ճամբով Ալեքսանդրովսքէն փոխադրելով զանոնք։ Ճապոնցիք նոր ճամբայ մը չմնեցին Վլատիվոստոկէն մինչեւ Մաքա, տեղ տեղ մթնանոցներ հաստատելով։

*** Սաղալինի գրաւման երկրորդ գործողութիւնը եղաւ Ճապոնցիներուն մուտքը Ալեքսանդրովսք, որ կղզիին քաղաքական կեդրոնն է։ Քօրսաքովսքի և այս կեդրոնին միջեւ հեռաւորութիւնը 500 քիլոմէթր է, և անձրեւներուն ժամանակ սոսկալի են ճամբաները, անանցանելի ըլլալու աստիճան, բայց բարեբախտաբար ծովեզերեայ ըլլալով, Ճապոնցիք ռմբակոծութեամբ կը գրաւեն,

ԹՈՒՄԷՆԻ ՎԵՐՋԻՆ ԿՌԻՒԸ.— Ռուսք արդէն իսկ Թումէն գետին սբեւմտեան կողմը քաշուած էին, բայց այն տեղի ամրութիւնները անբաւական և անպատրաստ ըլլալով դարձեալ յառաջացան Հօրինկ, դէպ արեւելք։ Ռուսք գետին ամէն կողմերը խրամներ փորած են և թելերով շրջապատած են զանոնք։ Կռիւէն մէկ երկու օր առաջ երկու բանակներ ոտքը մտան միայն հետի էին իրարմէ։ Սաստիկ անձրեւներ տեղացած էին, գետերը յորդած էին, փոզոյտերը և ճամբաները ցեխով ծածկուած էին։ Ճապոնցիք ժամանակ չը տուին Ռուսերուն ամրութիւնները ամրոզջացնելու։ Գետին հիւսիսային կողմը կը գտնուի Հվանչուն, Բիրմի չինական զորքերուն գլխաւոր կեդրոնը, որոնք ռուս զօրավար Մատարիովի կողմէ կազմակերպու

չենթարկուելէ զատ, այսպէս պարգեւներ ալ կ'ստանան։ Արդեօք ի՞նչ չը գտնուած մարդիկ են այդ որոցածները զոր կ'բերի չըլար Հիւանդանոցի գրասենեակէն դուրս նետել։ Ա՛ս ի՞նչ ծայրայեղ պաշտպանութիւն է որ Հիւանդանոցին մէջ գործուած զեղծումներուն ետեւէ իսկ կրնայ թուիմ կանգնել։

Ճշմարտապէս դատելով, այսօրուան զեղծումին բուն արմատը 50 ոսկի զեղծանող հնամենի նոյն պաշտօնեան է։ Եթէ անիկա ուղիղ պաշտօնավարութիւն մը ունեցած ըլլար, հարկ պիտի չըլլար 400 ղրուշնոց պաշտօնեայ մը ևս բերուցնել Հիւանդանոցիս կռնակը։

Մէկուկէս տարիէ ի վեր այս քննչական պաշտօնեային համար 70 ոսկի իբր ամսական երաւ Հիւանդանոցի մնուցէն, 50 ոսկի ալ իբր զեղծում, գումար՝ 120 ոսկի։

Ալ եթէ բան գործ չունի, հանրութիւնը թող փոխան ծաղկեպսակի ու չեմ գիտեր ինչի դրամ հասցնէ որ այս 120 ոսկիին տեղը լեցնէ։ Հապա ան վաղամանօթ 350 ոսկինոց Հիւանդանոցի պաշտօնեան, անիկա ի՞նչ պէտք է ընել։

Ո՛չ, անիկա պէտք է exposition մը ղրկել, իբր տիպար պաշտօնեայ մը, որովհետեւ տեսնուած չէ տեղ մը որ պաշտօնեայ մը 350 ոսկի զեղծանէ և իր այս գողութեան իբր փոխարէն, չոր մուրակ մը տալով կրկին չարունակէ իր պաշտօնը կատարել անդրդրութեամբ և լիազօր իրաւասութեամբ։

Արդարեւ հիանալի պաշտօնեայ մըն է սիրկա, որուն առջեւ պէտք է խունկ ու մոմ ծխել։ Արդեօք պարտք անուամբ նուիրագործուած 350 ոսկիի զեղծումին ի հաշիւ 5 փարա վճարե՞ց։ Աստուած չըսէ։

Ասանկ բան չըլլար, ո՛վ որ զեղծանող պաշտօնեայ մը կ'ուզէ պաշտպանել, թող իր գործին մէջ առնէ և հոն ազատ ասպարէզ տայ անոր իր ստոր լարոյակները յուցադրելու։ Հանրային դրամով կառուցուած հաստատութիւն մը ասանկ պաշտօնեայ չը կրնար ընդունիլ։ Խաբեն ու չնորհս-կը պէտք է ի սպառ վտարել հիւանդներու և անկիսաներու այս յարկէն։ Հիւանդանոցի գործին գլուխ գտնուողները թող քիչ մըն ալ կորով և խստութիւն ցուցնեն, հասոյթի նոր աղբիւր գտնելու չպտի անհրաժեշտ է գտնուած հասոյթները լաւագոյն կերպով կառավարելը։

Ի՞նչ ապահովութիւն կայ հիմա թէ, գրասենեակի մնուկը ձեռք առնող յաջորդ պաշտօնեան ալ նոյնչափ մը պիտի զեղծում չընէ։ Ան մեծ վարչութիւններու մէջ ընդունուած կանոն է որ դրամը պաշտօնեայ մը կը գանձէ, իսկ դրամարկղի տեսրը ուրիշ պաշտօնեայ մը կը գրէ։

Ամէն իրիկուն անվրէպ դէմ դէմի կը բերեն հաշիւները, կը բաղդատեն և եթէ գրչի վրէպ մը կամ մուացում մը կայ, կ'ուղղեն, և վերջապէս կը ճըշդեն թէ տոմարին մէջի նշանակուած հաշուով պատրաստ դումար կա՞յ սընտուկին մէջ, զոր կը համրեն։

Ասկէ ուրիշ մէջոց չկայ զեղծումին դէմ առժամաբար առաջը առնելու համար։

Քանի որ անվստահելի են պաշտօնեաները և անհրաժեշտ է անպատճառ զանոնք գործածել, հոգաբարձութիւնը ուրիշ բան մը ալ կրնայ ընել։ Քրէական Լիսնէի մասնաճիւղին հետ Քոմիթ-քուրան մը կը քանայ և ամէն իրիկուն տոմարներու բաղդատութիւնը ընելէ ետք, առելցած դումարը հոն կը յանձնէ, որպէս զի և ոչ մէկ պաշտօնեայ կարող ըլլայ բան մը իւրացնելու։

Մենք որչափ որ գիտենք, Հիւանդանոցի Մնուկը միշտ իր դատարկութեամբը կը փայլի և ամենապզտիկ զեղծում մը իսկ կրնայ ճշդիւել երբ օրը օրին հաշիւները աչքէ անցնող գտնուի։

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎԸ իր վերջին նիստերէն մէկուն մէջ լսելի թէքիրտաղցի Գալատասնեան Պօղոսի ամուսնական խնդրոյն զբաղեցաւ և նկատելով որ յիշեալին կինը 12 տարիէ ի վեր Վառնայի մէջ կարնեցի Մարուքէ անուն մէկուն հետ ապրելէ կենակցութեան մէջ է և անկէ ալ երեք զաւակներ ունեցած է, լուծեց այդ ամուսնութիւնը և իրաւունք տուաւ Թէքիրտաղցի Պօղոսին կրկին ամուսնանալու, իսկ կնոջը՝ ոչ։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը Խաղիւղի Գալֆասեան որբանոցի սարեկան հաւաքանութեանց հրաւիրուած ըլլալով, Ն. Սրբազնութեան կողմէ այսօր ներկայ պիտի գտնուին Գաւառիարքարանի առաջ գործակատար Արիս էֆ. Ֆէսճեան և Արձանագրութեան դիւանի տեսուչ Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան։ Հարցաքննութիւնները պիտի չարունակուին երկուշաբթի ևս։ Այսօրուան հարցաքննութիւններն են՝ կրօնք, եկեղեցական պատմութիւն և հայերէն. իսկ երկուշաբթի՝ թուաբանութիւն, աշխարհագրութիւն, իրաւիտութիւն, բնական գիտելիք, ֆրանսերէն, գեղագրութիւն. իսկ աշակերտուհիներուն ձեռագործները ի տես դրուած են սրահի մը մէջ։

ԻԶՄԻՐԵԱՆՑ Ճանճաժողովը չընդհնարհաւորական նամակներ ուղղեց այս տարուան հինգ պակաւորներուն, Թէոդիկի, Զիթճեանի, Դաբամաճեանի, Գարիկեանի և Բարաղամեանի, որոնք արժանացած էին Իզմիրեանց մրցանակին։

ԻԶՄԻՐԼԻՆ կը գրեն.— Կիրակի օր Քարախաչի եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ վարժարանին ամավերջի հանդէսը։ Հանդիսավարը լեցուած էր ծնողներու ու կրթասէր ազգայիններու բազմութեամբ մը։ Հանդէսը սկսաւ ժամը 4½ին (Ը. Ե.) Նախագահութեամբ Ս. Առաջնորդ հօր։ Հանդէսը տեւեց երկու ժամէ աւելի որուն միջոցին ներկաները հաճոյքով ունկնդրեցին աշակերտաց խօսած քանախօսութիւնները, մենախօսութիւններն ու երգերը։ Ուսուցչուհի Օր. Վարդուհի Սպարթալեանի խօսած քանախօսութենէն ետք, Դուրեան Սրբազան փակեց հանդէսը պահպանիչով մը։

—Իզմիրի ծանօթ ազգայիններէն Դարեհ էֆ. Նաւասարդեան բողոքագիր մը ղրկած է Ազգ. Վարչութեան, Ուսումն. Խորհրդոյ մէկ անքաղաքավար անկարգութիւնէ, որ իր տիկնոջ ուղղած է անպատկառ ու անսանձ հայոյանքներով համեմուած նամակ մը։

—Առջի օր Դուրեան սրբազան ընկերակցութեամբ Երուանդ էֆ. Խորասանի եկեղեցւոյն այլ և այլ մասերը պտտեցաւ՝ նորոգուելիք տեղերը աչքէ անցնելու համար։ Շինութիւնները այս շաբաթ պիտի սկսին։

ՊԱՐՏԻԶԱԿԻ Ազգ. Ներսէս Շնորհեան երկու վարժարանի ամավերջի հանդէսը տեղի ունեցաւ դպրոցի սրահին մէջ ամսոյս 12ին, ժամը երկուքին։ Օրուան հանդէսին առիթով համակ կանանչներով ծածկուած էր հանդիսասրահը ուր խնուած էր երկսեռ հոծ բազմութիւն մը։ Ներկայ էին նաեւ կառավարական պաշտօնեաներ։ Հանդէսին կը նախագահէր Տ. Կարապետ Ծ. Վրդ. Մազլումեան։ Հանդէսը սկսաւ Համիտիէ քայլերգով որ ներկաներէն ոտքի վրայ ունկնդրուեցաւ. յետոյ Ա. էֆ. Հարելեան քանի մը խօսքով բացատրեց ներկայ տարւոյ կրթ. վիճակը։ Վարժարանը ունի երկու շրջանաւարտ Պ. Պ. Բիւզանդ Քիւթիներեան և Յակոբ Ժամկոչեան, որոնք Հայերէն ու Թուրքերէն աւարտական ճառեր կարդացին։ Յետոյ Մինաս էֆ. Մալեան կարճ քանախօսութիւնով մը դպրոցին մակարդակը ա՛լ աւելի բարձրացնելու պէտքը յիշեցուց։ Յետոյ վարժարանին նախկին տնօրէն Գեր. Տ. Կարապետ Ծ. Վ. Մազլումեան յիշատակութիւնը ըրաւ նախկին տարիներու յաջողակութիւնը՝ դպրոցին և անոր այլ և այլ ժամանակները նմանցուց «ոսկեդարու և երկաթի դարուն»։

Վերջին խրատականը խօսեցաւ Աւագերց Տ. Կարապետ Ա. քհ. Մխալեան և հանդէսը փակուեցաւ պանդիսով։

ԳՐԱՒ էինք թէ Կրէտէի եկեղեցիին Տ. Գէորգ քահանան տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին հետ համաձայնուած էր որ տեղւոյն եկեղեցիին պատկանող կալուածներէն 7 փլած տուներուն վերաշինութեան համար 300 ոսկիի հանգանակութեան արտօնութիւն տրուի։ Այս անգամ Կրէտէի Թաղ. Խորհուրդը կը յայտարարէ թէ՝ ո՛չ ներկայ նորընտիր Թաղ. Խորհուրդը և ոչ ալ նախորդ Թաղ. Խորհուրդը, երբեք համաձայնուած չէ, 7ը փլած տուներուն վերաշինութեան համար 800 ոսկի հանգանակութեան արտօնութիւն տրուելուն, հետեւաբար Տ. Գէորգ բացարձակապէս կը ասէ, նաեւ տեղւոյն Հայ համայնքը կը փափաքի վերոյիշեալ փլած տուները տեղային հանգանակութեամբ նորոգել, առանց արտասահմանի Հայ գաղութներուն դիմելու։

ՄԿԻՒՏԱՐի երից թաղից աղքատախնամը չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Միհրան էֆ. Գարագաշեան իր մօր յուշարձակաւորութեանը առթիւ 107 ղրշ., Սերովբէ էֆ. Պոհճալեան իր զաւկին ծննդեանը առթիւ 54 ղրշ. և Վաղինակ էֆ. Փափազեան իր անբոջը յուշարձակաւորութեանը առթիւ 20 ղրշ. նուիրած են յանուն աղքատ հիւանդաց։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ.— Զգօն էֆ. Խորասանճեանի Օր. Հայկուհի Ց. Շամտանճեանի հետ ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցին Տէր և Տիկին Յակոբ էֆ. Աբէլեան։

—Հանգուցեալ Տիգրան էֆ. Յովակիմեանի յուշարձակաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցին.— Տէր և Տիկին Տիգրան էֆ. Մանուկեան, Տէր և Տիկին Տօքթէօր Իսմէրեան, Տէր և Տիկին Գառնիկ էֆ. Յովակիմեան, Սարգիս էֆ. Յովակիմեան 216ական և Այրի Տիկին Սրբուհի Ժամկոչեան 108 ղրուշ։

ՄՈՒՍԱՎԱՎԷՐ ԹԷՐԱԳԻՐ

ԹՈՒՐՔ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Կը հրատարակուի ամէն հինգշաբթի Գրական, Դիտական, Առողջապահական և Տնտեսագիտական բովանդակութիւնով։ Բաւականաչափ թիւ զարդարուած է երկու երեք կողմ ամփոփութիւն ունեցող խիտ յաղող պատկերներով։ Հրապարակին վրայ գտնուած է՛ն ժան ու է՛ն չատ սպառող թուրքերէն շաբաթաթերթն է որ մեծադիր էջերով և գեղեցիկ կողքով մը կը ծախուի միմիայն 10 փարայի։ Տարեկան բաժնեգինն է թղթատարի ծախքով, 12½ ղրշ։ Արտասահման 4 ֆրանք։ Հասցէ՝ Կ. Պոլիս Պալը Ալի ճանապէսի թիւ 44 ԱՍԸՐ Դրատուն (Գ. Պ. Գայսէրեան)։ 10—4

Կարդալ Մահմուտ Փաշա, Խ. ՖԷՕՃԵԱՆ դեղարանի եւ միջատասպան փոշիին տզրդ Դ. Երեսը

ԹԱՆԱՆԱԲՕՍՈՒԹԻՒՆ

Երէկ, Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ նշանախօսութիւնը ծանօթ վաճառական Մինրան էֆ. Թիւլպէնճեանի գործակատար Ռափայէլ էֆ. Մազլումեանի Օր. Արաքսի Ճամուզեանի հետ, ի ներկայութեան Տ. Խորէն և Տ. Պարգեւ քահանաներու, Թովմաս էֆ Եօտամեանի, Նշան էֆ. Մազլումեանի, Լեւոն էֆ. Շաթրեանի և Թիւլպէնճեան էֆէնտիի։

Ռափայէլ էֆ. իր պարկեշտութեամբ ու գործունէութեամբ ծանօթ երիտասարդ մըն է որ համակրութիւնը գրաւած է իր բարեկամներուն։ Նոյնպէս իր խօսքեցաւը Օր. Արաքսի ընտիր բարեմանութիւններով օժտուած օրիորդ մըն է որ կոչուած է երջանիկ ու տիպար ընտանիք մը կազմելու։

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆը

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Յուլիս 3 կիրակի օր Գատրգիւղ Յակոբ էֆ. Նշանեանի ընակարանին մէջ տեղի ունեցաւ նշանախօսութիւնը Տեար Յովսէփ Բաբէլեանի Օր. Տիգրանուհի Թիսիկեանի հետ։

ՔԱՐՈՒՆԱԿ

Թօփ-Գարուի Ս. Նիկողայոս եկեղեցիին մէջ երկուշաբթի օր վայելչօրէն կատարուեցաւ Պսակադրութեան հանդէսը Տեար Գրիգոր Ալեանագեանի Օր. Սիրանոյշ Պարոնեանի հետ ի ներկայութեան երկու կողմի ազգականներու և բարեկամներու։ Հանդէսին ներկայ էին Թաղին քահանաներն և դպիրները որ քաղցրաձայն ձայներով մասնակցեցան արարողութեան։ Խրատականը խօսեցաւ Տ. Արիստակէս քհ. և ձեռնտուութիւնը կատարեց Տ. Ատոմ քհ. և որմէ յետոյ ընդունելութիւնը կատարուեցաւ Ալեանագեանց բնակարանը։

×

Գատրգիւղի Ս. Թադէոս եկեղեցւոյն մէջ Յուլիս 11ին կատարուեցաւ պսակադրութիւնը Տեար Կարապետ Զալամանեանի Օր. Հռիփսիմէ Թէքճանի հետ։

×

Անցած կիրակի օր Իզմիտի Ս. Աստուածածին եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ պսակադրութիւնը Պաղտիկ էֆ. Ունճեանի՝ Օր. Մաքի Գ. Գասապեանի հետ, կնքահայրութեամբ Ժօզէֆ էֆ. Վ. Գասապեանի։ Ներկայ էին երկու կողմի ազգականներն ու պարագաները։ Պսակէն յետոյ Ունճեան էֆ.ի բնակարանին մէջ ընդունուեցան չնորհաւորութիւնները։ Պաղտիկ էֆ. ծանօթ է Իզմիտի մէջ, ուր յարգեալ ազատութեամբ պատուաւոր դիրք մը չնճած է։ Օր. Մաքի ընտիր ձիրքերով օժտուած տիպար ընտանիք մը կազմելու ամէն յաջողութիւն կը փայլեցնէ իր վրայ։

ԿՆՈՔՆԵՔ

ՀՄԱՅԵԱԿ—ԱՐՄԵՆԱԿ, Որդի Յարութիւն Գարագաշեանի, մկրտուած կիրակի Յուլիս 10 Բերայի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ, կնքահայրութեամբ Նիկողոս էֆ. Պէնկեանի և ձեռամբ Տ. Գէորգ քհ. Անդրանիկեանի։

ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐը

ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՖ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ (Կէօնէն).— Պանտրմայի գործակալութեան միջոցաւ ստացանք ձեր բաժնեգինը մինչեւ 1275 թիւ։

ԳՐՔԱՓԵՏԱԿԱՆ

Տ.

պատիւ ունիմ ծանուցանել Ձեզ թէ Գ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ եւ Ե. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ առեւտրական տունը լուծուած ըլլալով այսուհետեւ

ԳԷՈՐԳ Հ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

անուան տակ միայն պիտի չարունակեմ առեւտրական նոյն կարգի գործերը։

Յուսալով որ պիտի բարեհաճիք չարունակել նոր տանս մասին այն վստահութիւնը որով պատուած էք նախկին տունը, կը խնդրեմ որ նկատողութեան առնէք ստորագրութիւնս և ընդունիք անկեղծ յարգանքներս։

ԳԷՈՐԳ Հ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Պոլսի ստորագրեմ ԳԷՈՐԳ Հ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Կ. Պոլիս, 27 յունիս 1905

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

27 Յուլիս 1905

Ֆրանս. 3%	(3% Français)	99 40
Բէժի	(Tab. Turcs)	403 —
Օսմ. Միացեալ	(R. Nv Unit.)	90 10
Երկաթուղի	(Lois Turcs)	132 50
Պանգ Օթթ.	(Banque Ott.)	597 —
Թրանսվաալ	(Transvaal)	79 —

ՐԷՍՄԻ

ԹԷՎԱՖԻՀԱՔ

Վաղիֆէի մէմուրիյէթինի հիւանը իյֆա իթմէքէտ օլմասընա մէպնի Խիւտավէնտիկեար վիլայէթը ճէլիլէսի Խաթինաֆ միւտտաթի ումումիսի իզզէթլու Հիքմէթ պէյ թէրֆիէն բիւթպէլի Սանիյէ սընդիքը միթէմայլիզի։

Զիւէ գայմագամը իզզ. Նէճմի պէյ թէրֆիէն բիւթպէլի Սանիյէ սընդիքը միթէմայլիզի թէվճիհան սը։

ՆԵՐՔԻՆ

ՈՒՐԲԱԹ ՕՐՈՒԱՆ ՆՈՂԿԱԼԻ ԱՐԱՐԸ

Կէյզէրի Իսլամները տեղւոյն մզկիթին մէջ գոհաբանական աղօթքներ կատարեցին աստուածային այն ողորմութեան համար որով Վեհ. Սուլթանը պահպանուեցաւ ուրբաթ օրուան ցաւալի վտանգէն։ Ոչխարներ զոհուեցան և հանդիսաւոր բարեմաղթութիւններ եղան։ Գաւառակին գայմագամը Իսլամ ժողովրդեան այս հաւատարմական ցոյցերը հեռագրած ըլլալով յոտս կայս. Գահոյից, Վեհ. Սուլթանը խիստ գոհ մնալով բարեհաճեցաւ սա յայտարարութիւնը ընել.—

Ամենամեծ բաղձանքս է ժողովրդեան հանգստութիւնը ու երջանկութիւնը։ Այդ նպատակին համար գիշեր ցորեկ տարուած աշխատութիւնները ու ջանքերը յայտնի են։ Իմ ջանքերուս եւ բարեացակամութեանս աստուածային վարձատրութիւնն է որ՝ այս դէպքին պահպանուեցայ Ամենակարողին ողորմութեամբը։ Ասոր համար գոհութիւն ու փառք կուտամ Աստուծոյ։ Եթէ բան մը կայ որուն համար կը ցաւիմ, այն ալ զինուոր զաւակներէս եւ ժողովուրդէն ոմանց մեռնիլն ու վիրաւորուիլն է։ Ասոր համար շատ եւ յաւիտենապէս կը ցաւիմ։ Սրտանց գոհունակութիւն կը յայտնեմ հպատակներուս կողմէ իմ մասիս ցոյց տրուած զգայնութիւնին համար եւ կ'աղօթեմ որ զերծ մնան երկնային ու երկրային ադէտներէ։

⁂ Վեհ. Սուլթանը, զատ զատ հեռագիրներ ուղղելով բոլոր Վեհապետներուն, իր Կայս. գոհունակութիւնը յայտնեց՝ անոնց կողմէ ղրկուած հեռագիրներուն համար, որով Ն. Վեհափառութիւնը շնորհաւորած էին ուրբաթ օրուան ցաւալի դէպքէն պահպանուած ըլլալուն համար։ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց նաեւ որ Օսմ. Դեսպաններն ալ Կայս. կառավարութեան անունով գոհունակութիւն յայտնեն օտար կառավարութեանց։

⁂ Վիեննայի Օսմ. դեսպանատունը միշտ շնորհաւորութիւնները կ'ընդունի դիւանագիտական մարմնոյն և երեւելիներուն։ Կիրակի օր, Արքունիքին մօտ Մաճառ նախարարութեան մէկ պաշտօնատարը Օսմ. դեսպանատունը երթալով մաճառերէն լեղուով, տոմարին մէջ հետեւեալը գրած է.— «Մաճառ վարչապետ Պ. Ֆէյէրվարի կ'արտօնէ զիս յանուն Մաճառ արքայական կառավարութեան իր ուրախութիւնը յայտնել որ Վեհ. Սուլթանը շնորհիւ Աստուծոյ զերծ մնացած է ուրբաթ օրուան նողկալի ոճիրէն, և որ խնդրէ միևնոյն ժամանակ Վեհ. Սուլթանին մատուցանել իր շնորհաւորութիւնները»։ Աւստրիոյ Արտաքին գործոց Նախարար Կոլուխովսքի կոմս Բ. Դրան հաղորդեց իր շնորհաւորութիւնները։ Վիեննայի գերման դեսպանատան գործակատար կոմս Շվէրին յանուն դեսպանատան շնորհաւորութիւններ յայտնեց Օսմ. դեսպանին։ Վիեննայի դեսպանատունը դրուած մասնաւոր տոմարին մէջ ստորագրած են Պէլճիոնի Պապական նունցիաքը, իտալական դեսպան ա'Ավարնայի դուքսը, Պատերազմական նախարար զօր. Բիթրէչ, Ֆրանց-Յոզէֆ կայսեր ընդհ. թիկնապահ կոմս Բատր, Պ. Պոլֆրաս, կոմս Ուսքուէլ և այլն։

⁂ Սոֆիայէն կը գրեն.— Երբ իմացուեցաւ թէ Աստուծոյ ողորմութեամբ Վեհ. Սուլթանը պահպանուած է ուրբաթ օրուան նողկալի ոճիրէն, Իսլամ և ոչ-իսլամ ժողովուրդը ամենամեծ ուրախութիւն զգաց։ Ամէն ոք կ'անիծէ անարգ ոճրին հեղինակը և ամէն ոք զիրար կը շնորհաւորէ Վեհ. Սուլթանին նուիրական անձին պահպանուելուն համար։ Հիացման առարկայ է Ն. Վեհափառութեան ցոյց տուած արիասրտութիւնը, և այդ առթիւ ջերմ բարեմաղթութիւններ կ'ըլլան։ Լուրը Սոֆիայի մէջ իմացուելուն պէս, Պուլկարիոյ Նախարարապետը և Արտաքին գործոց պաշտօնարանին քաղաքային դիւանին Տեսուչը Օսմ. Քոմիսէրութեան պաշտօնարանը երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուին։ Օտար տէրութեանց Սոֆիայի ընդհ. հիւպատոսները և բազմաթիւ անձնաւորութիւններ նոյն նպատակով այցելութիւն տուին Օսմ. Քոմիսէրին։ Սոֆիայի Միւֆթին ու Իսլամներն ալ շնորհաւորական այցելութիւն տուին Քոմիսէրին։ Պուլկարիոյ զանազան քաղաքներու Իսլամներն ալ շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած են Քոմիսէրին։ Կիրակի օրը Սոֆիայի մզկիթին մէջ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան և բարեմաղթութիւններ եղան։

ԵԷՄԷՆԻ ԱՍՊԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ ՆՈՒԱՃՈՒՄԸ.— 1000 ասպատակ սպանուած.—Վերջին տեղեկութեանց նայելով եէմէնի Ասիր դաւառին Թիէ անուն տեղը ապատանած ասպատակները ցիրուցան ընելով, Օսմ. զինուորները Իպհա ժամանած են։ Պաշարման ու ընդհարման սկիզբէն ի վեր Իպհայի վրայ յարձակող ասպատակներէն 1000 հոգի սպանուած և անոնց պետերէն 50ի չափ ալ գերի բռնուած են։ Թիէնի Մարուբէի կողմի լեռները և Սուլ Պաշան գրաւող բազմաթիւ ասպատակներ, չկրնալով դիմանալ զինուորներուն բուռն յարձակումներուն մնծամեծ կորուստներով ետ մղուած են։ Ցաղթական զինուորները Իպհա մտած են և պաշարումը վերցած է։ Այդ ընդհարումին ատեն 4 զինուորներ մեռած և 16 ալ վիրաւորուած են։ Հազարապետ Միւնիպ էֆ. ալ որունդէն թեթեւապէս վիրաւորուած է. ատկէ զատ ուրիշ դէպք չէ պատահած։ Թուրք թերթերը գոհունակութեամբ հրատարակելով այս յաջողութիւնը կ'բսեն.— Աստուծոյ հրամաններուն և Մարգարէին պատուէրներուն հակառակ վատ ու անիծեալ արարքներու ձեռնարկողները միշտ այսպէս կը ղէշան ու կը նուաճուին։ Հիմակուընէ կ'աւետանք թէ քիչ ատենէն ամբողջ Եէմէնի մէջ անդորրութիւնը բոլորովին պիտի հաստատուի։

ՊՈԼՍՈՅ ՔԱՐԱՓՆԵՐը.—Եւրոպական նախարարութիւնը, պաշտօնագիր մը ուղղելով Հասան Ֆէյզիի փաշայի նախագահութեամբ կազմուած մաքսային յանձնաժողովին, որ Պոլսոյ քարափներու Ընկերութեան հետ կարգ մը խնդիրներու մասին խորհրդակցութիւն կը կատարէ, ծանոյց թէ Կայս. կառավարութեան կողմէ նոյն Ընկերութեան վճարուելիք գումարները պէտք է հաշուակցել այն գումարներով զոր նոյն ընկերութիւնը Կայս. կառավարութեան կը պարտի՝ զանազան տուրքերու հաշուէն։

ՇՈՒԻՏ՝ նոր դեսպան Պառօն Բաժէզ երէկ առտու Պոլիս ժամանեց Արեւելեան Ճեպընթացով։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏԷԻ վարչութեան ֆրանսացի պատուիրակ հրամատար Պէրժէ Բարիզ մեկնեցաւ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐը

ՀՐԴԵՀՆԵՐ.—Վօտինայէն (Սելանիկ) կը գրեն թէ քաղաքէն 5 ժամ հեռու դտնուող Օրթոտոքս Բրատրոմաս վանքը անցեալները արկածով հրդեհ ծագեցաւ և վանքը իր յարակից մասերովը ամբողջովին այրեցաւ։ Հրաչքով, միայն եկեղեցին ազատուեցաւ։ Վնասները 2000 ոսկի կը գնահատուին, որովհետեւ բաց ի վանքին 42 սենեակներէն, այրած են նաեւ մթերանոցները, ուր կային 14 հազար գրիւ ցորեն և ուրիշ պաշար, կարասի են։

⁂ Կիրակի գիշեր հրդեհ ծագեցաւ Իզմիր, Գօյաճըլար փողոց, և այրեցան 13 տուն, մէկ նպարավաճառի խանութ և Ապտիլգատէր փաշայի խանը։ Վնասները 6000 ոսկիի կը հասնին, որուն կէսը կը պատկանի ապահովագրութեանց։ Հրդեհին պատուն ջրհանկիր մը վիրաւորուեցաւ։

ՈՃԻՐ.—Բերա, Թարլա-Պաշի, հանրատան մը սպասարկուն՝ Տիմօ, և դրացի ատաղձագործ Եանի, առջի գիշեր նոյն տան մէջ վիրաւորուեցան երեք անծանօթ անձերու կողմէ։

ՃԱՐՏԱՐ ԼՈՒԻԶՈՐԴՈՒՀԻ ՄԸ.— Անգլիական աղջկանց վարժարանին մարմնամարզի ուսուցչուհի՝ Օր. Նորնիկիքը, երկուշաբթի օր մեծ կղզիէն լողալով Հէյպէլի գնաց։

ԴԻԱԿ.— Քարթալի եղերքէն առջի օր դիակ մը գտնուեցաւ, որ կը վերաբերէր իսլամի մը, շուրջ 51 տարու։ Կը կարծուի թէ երկու շաբաթի չափ մնացած է ջուրին մէջ, որովհետեւ ինքնութիւնը որոշել դժուար է։

ՍԻՐՈՑ ՎԻՇՏ.— Իզմիրի մէջ Եանի Մավրոեէնի անուն պատանի մը, դեռ 15 տարու, անձնասպան եղաւ անցած չորեքշաբթի գիշեր, կուրծքը խոթելով խոշոր դանակ մը։ Այս կանխահաս յուսահատը առած վէրքէն մեռաւ։ Իր մասին բացուած քննութենէն հաստատուած է որ դրացի աղջիկ մը սիրահարած էր և անոր կողմէ այդ կրակին չփոխարինուիլը՝ պատճառ եղած էր կեանքին վերջակէտը ձեռքովը դնելու։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ ԱՐԿԱԾ.— Կիրակի օր Ուշաքէն Իզմիր եկող կառախումբը Ալաշէհիրի մօտ ճզմեց 60 տարու ծեր կին մը որ էշ հեծած էր։

ԽԻՍՏ ԱՄՈՒԽԻՆ ՄԸ.— Եղեռնական տեսիլ մը տեղի ունեցաւ Սալիէլի դիւղին մէջ։ Պէքիր անուն մէկը մեղանչումի մէջ բռնած ըլլալով իր կինը, կաղաղ, ուրիշ բան ընել չմտածեց բնաւ այլ պատժելու համար զայն, դնաց առաւ կացինը և վայրագ ու մահացու հարուածներ տուաւ կնոջն ու տարփաւորին։ Մարդը յետոյ անձամբ ոստիկանութեան յանձնեց ինքզինքը։

ԱՑՆԵՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐը.— Մաքսի փոխարէն առնուած այնէն ապրանքներու հիւղին մէջ գործուած զեղծման համար նոր կատարուած քննութենէն հաստատուած է որ Տնօրէնին բացակայութեանը պահուն զրկուած ապրանքները կը ստանային ու իրենց միջեւ կը բաշխէին վաճառականց պաշտօնեաները և ապրանքներուն համար ստացագիր չէին տար Տնօրէնին, որ ինք ալ ստացագիր չէր պահանջեր։ Այս պարագան ալ պատճառ եղած է գործառնութեանց անկանոն ընթացքին. մանաւանդ վաճառականի ու արկղի հաշուետոմար չգրանուիլը բոլորովին անկանոն վիճակ մը առաջ բերեր է։ Մինչեւ 1318 տարուան վերջը 3000 ոսկիի բաց մը գտնուած է, իսկ 1319ին ու 20ին՝ 10000 ոսկիի։ Տնօրէնը անուանուած պատուն, փոխանակ ըստ օրինի 90000 դրուշի երաշխաւոր պահանջուելու 56000 դրուշով բաւականացուեր է։ Այդ երաշխաւորութիւնն ալ Տնօրէն Բիթաթ պէյի բնակած տունը գրաւի տակ առնուելով ապահովուեր է։ Ցանճնաժողովը իր քննութիւնները կը շարունակէ։

Բ. Ս. Մ. Պ. Ա. Կ

Երեկուան հեռագիր

Սմսթ 6.07

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1905 Յուլիս 14 Հինգշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Ներսակ Առաջին օրան 38½-39 փարա
» Երէքորդ » 37½ »
Մախսիւթ » 34-36 »
Զավտարլը » 31-32 »
Ալրի առաջին, օրան 36½ ֆր.
» միջին տեսակ 34½-35½ »

Այսօր ժամանեց 8 վագոն ցորեն Ա. նեռաղ։

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քարտա Ա. պարկը 73-74 ղ.
» » Բ. » 71-72 »

ՔՍՔ

Օրան 17-17½ փարա։

ԳԱՐի

Բէյսանէնէք 12¼—13 ղրշ. գրիւ
Մէրսին և Բուռմէլի 11-12½ ղրշ. գրիւը։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 Յուլիս (Պատսօնական)։ — Ճապոնական ջոկատ մը Սիպերիոյ կողմը գտնուող՝ Նիքոլայէֆի հարաւակողմը հասած է։

ԲԱՐԻԶ.— Թօքիոյէ առնուած վերջին տեղեկութիւնք կը ծանուցանեն թէ, Քորէայի հիւսիսային կողմը գործող ռուսական խումբերը, 40000 օգնական զօրք ստացան։

—Զօր. Լինէվիչ և բոլոր Մանչուրիոյ ռուսական զօրավարները նոր հեռագիր մը ուղղելով Զարին՝ կը յայտարարեն թէ, իրենք բացարձակապէս հաստատած են թէ զէնքերու բաղդը պիտի փոխուի և պիտի չանէն վերջնական յաղթանակը, և կը խնդրեն իրենց վստահացնէ որ չփութացնէ հաշտութեան բանակցութիւններուն կնքումը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Մ. Վիթթէ Շէրպուրկի մէջ տեսակցութեան մը պատուն յայտարարած է թէ, ինք վստահ է որ ֆրանսական բարեկամութեան ապացոյցները հիմայ աւելի զգուշական են։

ԲԱՐԻԶ.— Բեռլինէն կը ծանուցանեն թէ Ռուս կայսրութեան եւրոմական Ճանճաժողովը և Նախարարաց Խորհուրդը Ներքին նոր փոխառութեան մը հրապարակ հանուիլը արտօնեց։ Այս փոխառութիւնը 200 միլիոն ռուպլի է 5 % տոկոսով։

ՔԱՂՔԱՑԻՆ

Լէոնիտաս և Թօմա Եղբարք, որոնք ծառայած են Թոքատլեանի ճաշարանը, այս անգամ վարձած են Սիրքէճիի պղտոտային վրայ, 28 թիւ Կաւասիա անուն հաճելի ճաշարանը, որ այս առթիւ խիստ գեղեցկօրէն յարդարուած է։ Այս ճաշարանին մէջ կը գտնուին թէ՛ Թրքական և թէ եւրոպական խիստ համեղ կերակուրներ, անուշներ։ Երեք պնակ կերակուրը, մէկ անուշ, չիր մը գինի 5 ղրշ.ի կը ծախուի։ Նաեւ յանձախորդները ամէն կերպով գոհ ձգելու համար պատրաստ կը գտնուի Սալվաթոր

ՄԱՆԶՈՒՄԻԻ ԹՎԱԳԻՐԸ —=35=—
ԳՐԵՑ ՍԱԲԻՎԱԾՆԸՆԸ — ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ ՍԻՄՈՆ ԶԻՈՎԼԻԵՐԱՆԱՆ

ՈՒՂԵՂԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դէպի Գանձի Կղզին

ԺԹ.

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԱՏԱԿԱԶՈՐԳԸ

[Ժիմ կը շարունակէ իր պատմութիւնը]

Ամէնէն աւելի իրենց մտահոգութիւն պատճառողը սա էր որ մեր պաշարը անբաւական էր երկարատեւ պաշարման մը դիմանալու համար։ Ուստի որոշեցին կարելի եղածին չափ քիչցնել հակառակորդ նաւաստիներուն թիւը։ 19 նաւաղներէն 15ը մնացած էին, որոնց երկուքը վիրաւորեալ, առանց հաշուելու այն նաւաղը որ Սքոտարին հարուածին ենթակայ եղած և թերեւս մեռած էր։ Որոշուեցաւ ուրեմն ամէն առթիւ հարուածել զանոնք և անոնց կորուստը շատցնել։ Եւ յետոյ կնայինք վատահել երկու հզոր դաշնակիցներու՝ ոմին և կլիմային վրայ։ Թէեւ աւելի քան կէս մղոն հեռու էինք ըմբոստ նաւաղներէն, բայց կրցանք անոնց երգին ու խնդալը լսել և ակէ հասկըցանք որ ոռմ խմած էին։ Գալով կլիմայի խնդրոյն, Տոքտորը յայտարարեց որ չարաթէ մը աւելի չեն կրնար ապրիլ ճահիճներու մէջ բնակողները, որոնք ամէն դիպէ զուրկ են և ճահճային տենդին ենթակայ։

—Երբ այս պարագաները նշմարեն, աւելացուց, չատ գոհ պիտի ըլլան առաջատանալ նստելով ու մեկնելով։

Յոգնութենէն կը մոռնէի և շատ յուզուած էի այս դէպքերէն և առնուազն ժամ մը անցաւ մինչեւ որ կրցայ քնանալ։ Բուռը կաղդուրեց զիս։

Ընկերներս չատուց եւած և նախաճաշ ըրած էին արդէն երբ աչքերս բացի ալմուկէ մը։

—Ձերմակ դրօշ մը, կ'ըսէին։

Եւ գրեթէ խկոյն, ամենաուռն զարմանքի չեչտով մը,

—Նոյն ինքն Սիլվերն է, կ'աւելցնէին։

Ցատկեցի ելայ և բերդին որմաներուին առջեւ կեցայ դուրսը դիտելու համար։

Ի.
ՃՕՆ ՍԻԼՎԵՐԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿԸ

Ցսպասանէշին դուրսը երկու հոգի տեսայ։ Անոնցմէ մէկը ճերմակ լաթ մը կը շարժէր։ Միւսը նոյն ինքն Ճօն Սիլվերն էր, ամէն առնուազն պէս հանդարտ։

Ժամանակը դեռ շատ կանուխ էր, և սառուցեալ ցուրտ մը կար,— մէկը այն ցուրտերէն որոնք մարդուն մինչեւ ոսկորներուն ծուծը կ'անցնին։ Երկինքը պայծառ ու անամպ էր և նորածագ արեւը կ'սկսէր ծառերուն կատարը ոսկեգծել։ Բայց բլրակին ստորոտը, ուր կը գտնուէին Ճօն Սիլվեր և իր տեղակալը, տակաւին ստուերի մէջ էր և կարծես ճահիճին բիսած շղթիներով շրջապատուած։ Այս սառուցիկ պաղը և այս մշուշը լաւ բան մը չէին պատմեր կղզիին կլիմային նկատմամբ։ Անշուշտ դիրքը խոնաւ, վատառողջ և վանդալուոր էր։

—Թո՛ղ մարդ չերեւայ, ըսաւ նաւապետը։ Դրաւ կը դնեմ որ նենգութիւն մը է սա, մեզի դուրս հանել տալու համար։ Ո՞վ է ան նայինք։ Կեցէք, ապա թէ ոչ կրակ կ'ընեմ, պոռայ։

—Բանակցութեան դրօշ ունինք ձեր քերդին, պատասխանեց Սիլվերը։

Նաւապետը եկին դառնալով ըսաւ.

—Տոքտորին խումբը հիւսիսի կողմը թող կենայ, փիմ արեւելեան և Կրէյ՝ արեւմտեան կողմը։ Միւս խումբը կրակի պիտի ընէ։ Ուշադրութի՛ւն, քաջերս, աչքերնիդ բացէ՛ք,

Ցետոյ դառնալով Ճօն Սիլվերի և ընկերոջը հարցուց,

—Ի՞նչ կ'ուզէք ձեր բանակցութեան դրօշովը։

Այս անգամ Սիլվերի ընկերն էր որ պատասխանեց,

—Նաւապետ Սիլվեր կը փափաքի ձեր քովը գալ զինադադար մը կնքելու համար։

—Նաւապետ Սիլվե՞ր։ Չեմ ճանչնար։ Ո՞վ է ան, պոռաց նաւապետը։ Եւ աւելցուց մեկուսի,

—Նոնամե՛տ, Ալէ՛կ յառաջացում, իրաւ որ։

Այս անգամ Ճօն Սիլվեր ինք պատասխանեց,

—Ես եմ, պարոն։ Այս խեղճ մարդիկը զիս իրենց պետ ընտրեցին ձեր դասալքումէն ետքը։

Սիլվեր դիտմամբ չնչտեց այս բառը։

—Մենք պատրաստ ենք, շարունակեց, հպատակիլ ձեզ և այլ ևս անցեալ դէպքերու վրայ չխօսիլ եթէ կարելի ըլլայ համաձայնութիւն գոյացնել նպաստաւոր պայմաններով։ Իմ բոլոր խնդրածս սա է որ, նաւապետ Սմոլէդ, խօսք տաք ինծի ողջ առողջ թողուլ զիս և վայրկեան մը մինչոյ շնորհել ձեր զէնքերէն հեռանալու, եթէ համաձայնութիւն չգոյանալով որոշենք թշնամութիւնները վերսկսիլ։

—Տղա՛ս, փափաք չունիմ ձեզի հետ տեսնուելու, պատասխանեց նաւապետը։ Եթէ դուք ինծի ըսելիք մը ունիք, տարկա ձեր գործն է, և կրնաք գալ։ Եթէ նենգութիւն մը ըլլայ, ձե՛ր կողմէն պիտի ըլլայ։

—Այդչափը կը բաւէ, նաւապետ, պոռաց Ճօն Սիլվեր զուարթօրէն։ Ձեր մէկ բառը կը բաւէ, և պարծանք կը համարիմ ինծի ձեզ պէս պատուաւոր մարդոյ հետ գործ ունենալուս համար։

Տեսանք որ բանակցութեան դրօշ ունեցող մարդը փորձեց չթողուլ Սիլվերը։ Եւ այս ընթացքը ոչինչ ունէր զարմանալի՝ նաւապետին առգիտական պատասխանէն ետքը։ Բայց Սիլվեր առնոր երեսին խնդաց և ուրին թեթեւապէս գարկաւ, իբր թէ կասկածէ մը զգաստանալ իսկ անկարելի ըլլար։ Յառաջացաւ դէպ ի ցցապատնէշը, յետոյ դատարկներու օգնութեամբ մագլցեցաւ և զարմանալի դիւրաշարժութիւնով մը անցաւ ցցապատնէշին։

Պէտք է խոստովանիմ թէ այս անցած դարձածէն ոյն աստիճան կը հետաքրքրուէի որ այլ ևս նոյն իսկ պահակի պարտաւորութիւններուս վրայ չէի մտածեր։ Որմածերպէս ապրին ելկայ, ոտքիս մատներուն վրայ կոխելով գացի մինչեւ Նաւապետին ետեւը, որ սեմին վրայ նստած էր, ծնօտը ձեռքերուն վրայ և աչքերը աւազին մէջ թաղուած կամայնն պղտղացող Ջուրին վերայ սեւեռած, ու ժողովրդական եղանակ մը կը սուլէր։ Սիլվերը շատ նեղութիւն քաշած էր բլրակին կողն ի վեր մագլցած ատեն։ Զարթիմափին շատ ցից ըլլալէն, ծառերուն կորած ճիւղերէն, որոնք գետնին թեքած էին, և փլած հողերէն նեղուելով, շատ դժուարաւ յառաջացած էր իր յենացուպով։ Բայց վերջապէս հասաւ նաւապետին ասկիւն զոր ողջունեց քաջալերաբարձութեամբ։

Աչքերուզարդ երած էր այս սեակցութեան համար։ Գլխուն կոճակներով զարդարուն կապոյտ ղլխոց մը հագած էր որ մինչեւ ծունկերը կ'իջնէր և գրլխին վրայ իջած դրած էր ալ որ գրլխարկ մը։

(Շարունակելի)

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ԲԵՐԾՆԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Ակռաներու և բերնի առողջութիւնը կ'ապահովեն մարսողութիւնը, որ չեն կրնար բաւական կատարել գէշ վիճակի մէջ գտնուող ակռաները։ Բերանն ու լիսները առողջ պահելու, ակռաները ճերմկցնելու և անոնց փտութեան առաջքն առնելու և փտել սկսածները թմչելու համար անհրաժեշտ է զործածել

ՍՈՒԼԱԳԻ ՊԷՆԷՏԻՔՔԻՆ

ՕԶԱՐԱԿ, ՓՈՇԵՆ ԿԱՄ ԽՄՈՐԸ

որ Բազէօրեան դրութեամբ պատրաստուած անաւանատ և հականէխական է։

լիներուն մէջի միջորդները կը ջնջէ։ Բերանին գարշահոտութիւնը կը բուժէ, կոկորդին ու խորդչափողին թարախալից նիւթերն ու բորբոքումները կ'անհետացնէ։ Ամէնուստեղի ակռայի կան խոյսն կը հանդարտի Սուլագ Գենեսիքիի մէջ թրջուած կտոր մը բամբակով։ Բարիզի 1900ի Արուեստանոցէրնի մէջ, ուր ալեարէի բոլոր ակռայի դեղերը ներկայացուած էին, Սուլագի Պէնէ. տիքքեան հաց այս ակռայի դեղերն անոնցմէ հոչակուեցան, և այս կարեւոր Վարչութեան Տնօրէնն արուեստասէր դէպքին միրիի անդամ անուանուելով, գերազանցապէս նաւիրագործուելու համար այս արուեստին։ 26—16

ԻԼԱՆ

Զալոթեան վէ սաքիրը պարիլի Շանանի իչին գունուտա վէ յիմմէ մալզէմէի։ Մանալենքը սաքիրի իչին եերի բուզար սատ, մուսեէնքը սաքիրի իչին Ինկիլիզ բիրմի, մուսեէնքը սաքէրի իչին լէմ, մուսեէնքը սաքիրի իչին տագիզ։ Նանը ազիզ վէ էպլեթա փիրիսիմիրի, զեիթուն եաղը, եարմազլը եիւն, եէլքէնպլզի, ալօքլու վէ գանագ գուլարը, էնվաի խալաթ։ Թրիսթէ չէբերի, սապոն, բանթիէս, սօլան, գուրու իւզիւմ, Մարմալէթ մօրը, բուզ՝ զա՛ կազ, էնվաի պոնա մալզէմէի, լեզգի թրպէնէ, մուհի ինմքը գիրմասիրէ, գաթրան վէ քէնարը, էնվաի քերէսթէ, հաթագ վէ մանկալ քէօրերի։

Թէրսանէի Ամիրէ իչիւն պիր սէնէ միսաւիէլէ մի պարա վէ թէտարիքինէ լիւզում ղնօրինէն պարատ մուհարբը էլ հինս էշնա վէ երզագ այուարու մէվգրի մունազարայա գանալմուզ օլուդրնուան, իմայա թարիպ օրանլարը թէչմինաթ ագվէլերինի վէ եաքսա մի թէպէր քէնթլէթնամէլերինի միսաթատրալն ճուհատան մուսա էր կուն Շուրան Պանրիէ լէվազիմ թարէքինէ էլէմէլերի իլան օլունուր։

9 թէլեֆ 321 3—2

ՏԵՂԱԿԱՆ ՍՐՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԷՋԻՐ ԵԱՂԸ

Տեղական արտադրութիւն ըլլալով, անարատ և անխառնուրդ պէկիր նագի կը մատուցի, Գէրմ, Ալաճա Համամ 69 թիւ Նագիր ոդու և Քալանդր օղու խանութները։ Ինչպէս նաև Գէչիկճի, Բրամաէլի ճամբուն վրայ 78 թիւ նագը օղու և ընկ. խանութը։ Ուզողը կը պատրաստուին Սիլանաար Աղայի կողմը մառնատ գործարանի մը մէջ։ Ոսկի մը պարգեւ պիտի տրուի անոր որ տարբերութեամբ այն իւրը՝ օտար նիւթեր գտնէ հոն, նոյն իսկ քիչ քանակութեամբ։ Նոյն անուրը մանաւանդ իւզը ուրիշ տեղ մատանցնելն թէ՛ ընաիր է և թէ ամանէ։ Թէ՛ մեծաքանակ և թէ փոքրաքանակ վաճառումներ կը կատարէ։ Ուշադրութիւն ընելու է թիմեղնակ տուփերուն վրայ վիճանններուն ձեռագիր տորագրութեան։ 50—25

ԸՆՏԻՐ ԿԵՐՊԱՍԵՂԷՆՆԵՐ

Կալաթա Խաիւատ խան եկերորդ յարկ թիւ 33

Ցրամասային և Անգղիական վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստուած զուտ և ընտիր բուրդէ երիկ մարդոց համար յատուկ զանազան ազգերու, բարտիսիոններ և բանթալոնցներ գերուած ըլլալով, արգոյ հասարակութեան կը յանձնարարուի անգամ մը դիմել միջոց վաճառատունը, ուր ճաշակի ազնուութիւնը և գինին չափաւորութիւնը իրարու հետ կը մրցին։

50—27 Գ. ՀԱՅՐԱՐԶՈՒՄՆԵԱՆ

ԳԼԽՈՒՌ ՃԱՒՆ ՈՒ ՄԵԼԱՍԱՂՈՏՈՒԹԻՒՆԸ

գնական հետեւանքներն են պնդութեան։ Ուստի, անհրաժեշտ է որոյայնին կանոնաւոր գործածութիւնը ապահովել։ Ասոր համար, գլխու ցաւէ ազատուելու ինչ ուտեստներուն կը յանձնարարենք գործածել թիրիպիրան անուն կանկրատիչ դեղը։ Ամէն իրիկուան ճաշին մէջ, քիչ մը ջուրի, կաթի, գինիի կամ գաբիզարի մէջ սուրճի գդալ մը թիրիպիրան խառնելով խմելը կը բաւէ անհետացնելու համար ամէնէն խանգարիչ գլխու ցաւերը։ Ինչ որ օ՛ր իրիթ և ոչ ալ լուծմունք կը պատճառէ և կղեղոյքը կը կանոնաւորէ։ Թիրիպիրանի կակղացուցիչ ազդեցութիւնը ամէն օրուան հեռեւակ առուտուն կը անտեսուի։ Այս դեղը երբ կանոնաւորաբար և երկար ժամանակ գործածուի, բարդութիւն կ'արդիւնէ պնդութեան և անոր հետեւանքը եղող հիւանդութիւններուն վերացումը և լուծոցա կանոներուն նման օ՛չ ազիրէլերը կը զարթնցնէ և ոչ ալ գանոնք կը հիւծէ։

Պէտք է ուշադրութիւն ընել չիներբան վրայի թուղթերուն տարբեր հատուկ հոգեւոր։ —

Maison L. Frere, 19 Rue Jacob, Paris

Կը ծախուի ամէն մեծ դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ։ Մանաւանդ պէտք կը յանձնարարուի այն տիկիններուն որոնք պնդութեան դէմ կը մաքառին։ Թիրիպիրանի գործածութիւնը օրական հոգու։ 20 փ.ի ծախս եր պատճառէ։ 18—18

ԼԱՆԳԱԼԵԻՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՆԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Սպերիէ

Դրամագլուխ	12,000,000
Տարեկան եկամուտ	3,986,000

Անգլ. ապահովագրական ընկերութիւն հրգենի դէմ եւ կիսանի վրայ
Որ այժմ ձուլուած է ՌՈՅԷԼ ապահովագրական Ընկերութիւնի հետ

Հրգենի դէմ ապահովագրութիւն ամէն տեսակ սեփականութիւններու վրայ, — քարտէզներ և փայատէր կալուածներ, առեւտրական թուղթեր, ապրանքներ, եւն., եւն.։

Լաճքաշիր միայն Գլանատար եղած է ամէն կարգաւոր ազգով և արդար կերպով կարգադրելու համար։

Իր դրամագլուխն՝ 12,000,000 անգլ. ոսկի բարձր թիւը բացարձակ ապահովութիւն մը կ'ներկայացուցէ ապահովագրեալներուն։

ՆՇՕՐՀՆԻՈՒԹԻՒՆԵՐ
ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ, թիւ 1՝ ՆՕՐԹ ՃՕՆ ՍԹՐԻԹ
ԼՈՆՏՈՆ 28՝ ԼՕՄԳԱՐԴ ՍԹՐԻԹ
ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ. Կ. ՊԱԼԱՏՈՅ
ՊՕՆՏ ՍԷՆԼԷՐ ԵՒ ԸՆՆ.
Նո. 4 և 5 Քիւչիք Թէնէլ խան
Դեր. Գործակալ Էսթրճեի
ՄԱԿՍՈՒՏ Ե. ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ
Ուրիշ դեր գործակալութիւններ ունի Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։
50—12

ՊԱՆՔ ՏԷ ՍԱԼՕՆԻՔ

Մասնաճիւղ Ղալաթիոյ.— Բաժնետոս Խան։

Պօլսոյ Գործակալութիւն.— Գոքրոնը օղու բասաժին դիմաց Աշիր էֆ. Քիւրիւպհանէ փողոց։

Պօլսոյ Գործակալութիւնը, Ղալաթիոյ մասնաճիւղին նման, կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններ։

Գործակալութիւնը կը կատարէ նաև զանազան Թուրքիոյ բոլոր գաւառներուն ինչպէս և Արտասահմանի համար։ 39—50

—Նոյն ինքն Սիլվերն է, կ'աւելցնէին։

Ցատկեցի ելայ և բերդին որմաներուն առջեւ կեցայ դուրսը դիտելու համար։

ԱԶԳՈՒ ՄԻՋՈՑ ԱՊԱՍ ՓՈՇԻ ՓՏՈՒՈՂՆԵՐՈՒՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ ՄԸ

Կ'ուզէ՞ք հանգիստ ու մրտիկ-մրտիկ քնանալ ու ազատել սա ահեղս մթջատներուն տուած չարչարանքներեն, Դիմեցէք ՈՐԼՈՒԱՅԻ

ԹԱՔԻԿ ՖԷՍՃԵԱՆԻ
ԴԵՂԱՐԱՆԸ

Մասնաճիւղ Փաստ Գոսէ, «Պօղոսեանի դիմ, թիւ 261

ուր հոն պիտի գտնէք թարմ և առաջին անգամ կէն խիստ ազդու Տալիսպոյի միրգ մէկատ պան փոշի, որ վարդենապէս կ'սպանէ ու կ'ոչնչացնէ, մլուկը. լուն (փիրէ), ոչիլը, ճանճը, մէնզը (սիվրիսիէք), Ուտիճը (կիւվէ), բըրբիր. ցարեանի-ուտիչը և ուրիշ թռչ մը մը ամբոխ մրջատներ ու հնձիներ. սոյն փոշիները մեծ ու պզտիկ մասնաւոր տուփերու մէջ դրուած պատասխ կը ծախուին։ Ուստի ամէն անձնք որոնք պէտք ունին ազգուս միջատասան փոշի և կ'ուզեն գիշերները անհանգիստանալու քնանալ և առաջուանէն չը խանգարուած արթնանալ թող հանեն դիմել գաղթասս գնելով տուփ մը փոշի, քանի որ այս սեակ պէտք մը գտնելու համար դեղարանս ունի իր դիրութիւնը Գալոյ կարնոր և կերդան մէկ անգը գտնս ելլով։ Վերջապէս նկատած չենք ըլլար հոս անգամ մը եւս յիշեցնելու թէ՝ Դեղարանս որ Պատ. հասարակութեան չարիս քիչ մ ժամանակուան մէջ կերտ ունեցուելութեան արժանացաւ իր ուղղամիտ գործունէութեամբ ու ազնիւ գործունէութեամբ, դեղագրերու արագ և ճշգրտագոյն պատրաստութեամբ, գիներու չափաւորութեամբ և որ աւելին է արտասանուն խղճամիտ գործագործութիւնը միշտ զոհ ձգելով իր ազնիւ յաճախորդները։

Դեղարանս նաև Եւրոպական ասն մը հետ ալ բանակցած ըլլալով, ամէն չարաթու Զուրիխիական թարմ պատրաստուած թիւպեր (աբբ գալեմ) կը հասնին բաշխելով և գաւառային յանձնարարութիւնը փութով կը կատարուին։

Ցիշեցնք նաև ամէն օր Դեղարանս յանձնուող Հայ և օտարազգի բժիշկներէն մասնաւորապէս ծանօթ Բ.Թ.Ի.Շ Ա.Ա.Ա.Ի.Ա.Ի.Ի.Ի Ի.Ա.Ի.՝ որ ամէն Գ., Շ., Եր. օրեր ժամը 8—11 իրեն դիմող հիւանդները ի՛ր ծանօթ փորձառութեամբ և մասնագիտութեամբը դեղարանիս մասնաւոր դարմանատանը։

Անոնց մասնաւոր մը պարզելով Դեղարանիս ներկայ վիճակը կը յուսանք թէ արգոյ յանախորդները ինչպէս ցաւք, յեռ այսու ևս միշտ պիտի չարունակեն իրենց վստահութիւնը Դեղարանիս նկատմամբ, և փոխանակ հեռաւոր տեղերը՝ ուզղակի պիտի այցելեն Դեղարանս, ուր ամէն տեսակ գիրութիւններ պիտի ընծայուին իրենց կատարելագոյն գոհ թողելու համար, քանի որ Դեղարանիս սկզբանէն եղած է ՈՐԼՈՒԱՅԻՆ։

ԴԵՂԱՐԱՆՍ ՈՒՆԻ ՆԱԵՒ ԴԻՆԵՐԱՑԻՆ ՄԳԱՄ 50—23

ԻՍԹԻՖԱՏԷԼԻ ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

ԹԷՐԱԴԷԼՖԻԱ ՀԱԶԷՐԻՆ ՖԻՆԻՆԻԷՆԻՆ ԽԱՐԻԹԱՅԻ ՖԷԼԴԷԼԱՏԷՍԻՆՏԷՆ

ՄԷՀՄԷՏ ԱԹԷՖ ՊԷՅԻՆ ԽԱԼԻՍ ԹԷՐԷՆՃԱՂԱՐԸ

Մէհմէտիքը մահուանէ Շանանէքեն Բուսնէլի վիլայէթը ճէլիլէսի մասնաւորը նէֆիսէպնէն օլուգ խալիս օիւսէֆ իմալ օլունան թէրէ եաղլարը իգիթարը ճէհանքը հէր պիր երինաէ էսալինէ նասիրէն պէլլ թէսսաֆիֆ օլունայան զաեէթլէ լաթիֆի վէ լեզէթ ճէհէթիլէ երպաղը մէզագրն զեկգ վէ իչթիհանը ամթրգրանագ պիր լեզէթէ մալիք օլուգ հէլէ էսնաի էքսինտէ մէր իմիտիկի բուլունան լաթիֆէ հէր զէվէկ սելիմէն աղբզլարընը սուլանարընագլա պէրապէր բեգանէ գապուլ լթիլգ տերէէեթքի էհվէնիէթի վէ նէֆասէթի վէ լեզէթաֆէթինն հարբ գէս իչիւն մանանկիէթ օլուգընը իլան իսէ՝ վէ աֆտ տալինի ֆիլնն տարիսնամէ իս գամ իսէնկէ էն պիրինի Ինմանկէրիմէն օնար գընէկիրք պէկ թէնեքէնինի ամիքանէ հէսիրէ վէ հիպպէ էլլերի։

Մահալը ֆիրուսթը Ղալաթասա Գարա Մուսթաֆա փաշա օգաղընտա Գիրէքարիսնդա գարբուսընտա 3 նումէրօլը տէրս տրը։ 10 2

ԼԱ ԻՒՆԻՕՆ Է ԼԸ ՖԷՆԻՔՍ ԷՍՊԱՆԵՕԼ
La Union et le Phénix Espagnol
ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ	Բարիզի իր կալուածները	Պահեստի գումար
12,000,000 ՖՐ.	7,000,000 ՖՐ.	59,000,000 ՖՐ.

Ռեսական 2 ֆր.ի վճարան փոխարէն, 20 տարի վերջը «ԼԱ ԻՒՆԻՕՆ Է ԼԸ ՖԷՆԻՔՍ ԷՍՊԱՆԵՕԼ» ապահովագրական ընկերութիւնը կը խոստանայ 660 ֆր. վճարել ապահովագրեալին։

Եթէ պահանջողին իր մեռնելն առաջ, ապահովագրեալը մեռնի, ընկերութիւնը մինչեւ մահուան օրը վճարուած ապահովագրիները (բրիմ) ամբողջովին կը հատուցանէ առանց առկոսի։

Եթէ ապահովագրեալը 3 տարի վճարելէ վերջ, ապահովագրութիւնը ուզէ դադրեցնել ընկերութիւնը մէն մի 24 ֆր.ի փոխարէն 30 ֆրանք կը հատուցանէ տարեսկզբան լրանալէն ետքը, սակայն եթէ ուզէ անմիջապէս ետ առնել իր դրամը, այն ատեն փոքր զեղչ մը կ'ելլայ։

Ապահովագրեալ մը, 3 տարի վերջը, իր պայմանագիրը ընկերութեան դրամ ապով կրնայ փոխանութիւն ընել չնչին տոկոսով։

600 ֆրանց մէն մի պարտագիր գաղթական «Բէռնի Ֆոնսիէ» կամ «Վիլ տը Բաուի» պարգեւատու պարտութեղթերուն մէկ թիւը կը կրէ, որուն վիճակեցեալ պարգեւին յանձնարարդ մարդ ապահովագրելուն իրաւունքն է։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Ապահովագրեալ մը ամսական 2 ֆր. (թ½ դէ.) վճարելով 20 տարի վերջը (480) ֆր.ի տեղ) 600) ֆր. կ'ստանայ եթէ ողջ մնայ։ Ի դէպ մահուան, իր տուած դրամները իր ժառանգորդը կ'առնէ առանց տոկոսի, մեծատեսակ պարգեւներ չտնելու բաղդն ալ վայելելով։ — Հայր մը իր նորածին զաւկին համար ամսական 2 ֆր. վճարելով, 20 տարի վերջը 600 ֆրանքով կ'օգտէ զայն, իսկ եթէ բաղդն ալ ժպտի, իր թիւին վիճակելիք մեծ պարգեւն ալ կ'ստանայ։

Ծանօթ. — Դպղդիական «Բրէսի Ֆոնսիէ» և «Վիլ տը Բաուի» պարտատոմսերը, Բրէսի Լիոսէ Գանքարն (Ղալաթիա) քով պահ դրուած են։

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է

Բարիզ, Ռուսի Տանիկն, թիւ 66 իր սեպհական տեղին մէջ

Թուրքիոյ համար ընդհ. գործակալութիւն Մասնաճիւղ

Կալաթա Գալաճեան խան Գամանթօ խան Նո 1—2

Նո 6, 7, 8, 9

50—7 Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել Գալաճեան խան մասնաճիւղը։

ՔԱՄԷԼԻԱ
ՊԱՆԴՈԿ ԵՒ ՃԱՇԱՐԱՆ
Սարբեար, Եենիմահալլէ

Գիւղացիներու համար հաճելի օթեւան մը մարդուր և խնայողական կերակուրները խիստ հաճոյ։

ՏՕԹԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Հանրամանօր մասնագէտ Վենեւական ու ծնունդաբերական պատերու

Վերադարձած Եւրոպական ճամբորդութենէն կը շարունակէ յանախորդները ընդունիլ Բերա, Մեծ Փողոցի ուղղութեան վրայ, Միաք վոլոցի անկիւնը, թիւ 4։

ՕՆՆԻԿ ՀԱՃԻՍԱՐԻՍ

ՇԱՔԱՐԵԼԷՆԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՍՏՈՒՆ

Բերա, Բաճկալթի, Պէօյիւք Խէրէ Ճատեսի թիւ 38 եւ Ադանամի, թիւ 124

Այս վաճառատունը մէջ կը ծախուին Եւրոպական և Օսմանեան ամէն տեսակ քնարիչ չաքարեղէններ, բրատանիներ, լամպաներ, լիքիօրներ, իքսիրներ, հարսնիքի, նշանաքի և կնունքի յատուկ զարդարանքներ չաքարեղէններ, ամէն տեսակ անուշեղէններ, եւն. եւն.։

Կ'առանձնէ հարմարութիւններու ապառարկութիւնը, գնագրերու և դիրքատարերի պայմաններով։ Կը գտնուի նաեւ ԸՆՏԻՐ ՊԱՂՊԱՂԱԿ, մանաւանդ Բանկալթիի խանութին մէջ, ուր կրնան յանախել Բանկալթիի ընտանիքները և խիստ գոհ պիտի մնան։

Այս վաճառատունը բնաւ առնչութիւն չունի ուրիշ ո՛ և է նմանօրինակ հաստատութեան հետ։ 50—13

ՏԻՐ. Ճ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Մասնագէտ բժիշկ, մասնագէտ զգալիական տեսակ, ատամնաբոյժ և կանանց ծննդաբերական գործարաններու

ԷՆ։ հիւանդանոց

Ցիշեալ բժիշկը որ 15 տարի շարունակ պաշտօնավարած է Գամբէլճեանի նամանգին հիւանդանոցներուն մէջ, ուր վերջինիս հիւանդութիւնները ուշադրութեամբ էին, և որ հիմա տարիի չափ ալ Ե։ քաղաքի ամէն կողմի հիւանդներուն յատուկ նշանաւոր հիւանդանոցներուն մէջ աստիճանաբարձութիւններ կատարած և գործնական փորձեր կրած է, և այս կերպով նոյն հիւանդութիւններու բուժման ամենագոյնին Աշխատանքներուն մէջ հեռնանալու ինձ ձեռք բերած, ուրմ հաստատած է Բերա, Պէօյիւք Բարտաք գաղաք, թիւ 10 և Ֆէտուէնի մէջ։ Ժամը 11 էր գանուի Պանկալթայում։ Մինչեւ ան գաղաքը, ուր էր գարմանի վերաբերեալ հիւանդութիւնները, որպէսզի ալ հիւանդ ըլլան։

Ուրբաթ օրերը ծրի՝ ազգաւորները։ 50 37

ԷԳՕՆՕՄԻՍ ՊԱՆԹ
(EPARGNE-CHANCE)
Ն. ԲԱԲԱՔՕՂԼՈՒ
ՎԷ ԾԻՐԻԼԷԲԵԱՍԸ
ՊԱՆԳԱՍԸ

ՍԲԱՆՊՕԼՏԱ ՍԻՐՔԷՃԻՏԷ ՔԷՕԲՐԻՒԼԻ ԽԱՆՕՐՏԱ

ՆՈՒՄԷՐՕ 26

ԱՄԲՈՂՋԸ տալեզ թէչեախաքիս։ Հէր տարիլու իքաստիչէլի վէ ֆափզալի թանվիլաթի

ԱԿՕՆԹՕ ԻՏԻԼԻՐ, գաւօնլար վէ իսապէթ օլուսան թանվիլաթի

ԱՎԱՆԱ ՎԷՐԻԼԻՐ էսնամ իւգէրինէ վէ ազ ֆափզալի օլուգ խրզէ

ԹԱՀԱԿԻԴ ԻՏԻԼԻՐ մէհճանէն պիրէրմէ թանվիլաթին իսապէթի իսաւուգ իչիւն

ԱՄԲՈՂՋԸ Իզմիր Հափիսի Սէնսի մէգթէպի վէ ատր բուխարթալը բէրլանգօ պէլէթիէրէ

ՍԻԿՈՒԻՐԹԱՍ ՕԼՈՒՆԸՐ հարիւզ գարը էսէնիէ վէ մօպիլիա։

ԻԹԹԱՐ. — Կերէք բիացարզ վէ կէրէքսէ վիլայաթը Շանանէ իչիւն ճիթաի ահէնթլէրէ բ'ԹԹիսա վարարը։ Տօլիսան գօմիսիօն մէնթիլիր։ Գամ խուսուսա եւ տօրուսանտարուսա եւ թարսանա ատնի և գրպանի լապտեր։ Դիրատարէրի պատճառէ նէրքարան զանազանէ։ Բիթլիսի և Նոյ ծիլաբար կը արուին ուզողներուն։

Գնատուներու յանձնարարութիւնք ամէնայն փութով և ճշդութեամբ կը կատարուին։ 20—10

ՏԷՄԻՐԵԱՆ
ԼԵԶՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԴՈՇՏՈՐՈՅԻ ԵՒ ՃՈՐԵՆԵԱՑ
Ի ԳՈՒՄԿԱՊԱՐՈՒ

Գնահատութիւն ընել Գասազգեցոց թէ՝ կայս. Կառավարութեան թարգմանութիւնս հոս անաւ հաստատած եմ վարժարան մը։ Գոնդ. Գասարան. Զիգիթէկլի փողոց թիւ 3. Հասցեագիր Անասնաբան պէյի և ազատ Վանս. Քէրիմ փաշայի սեպհականութիւնը եղող բնդարձակ և բարձրաբերձ շէնքին մէջ։

Վարժարանս ունի երկու Մանկապարտէզ, Նախակրթարան և Ուսումնարան. որոնց ուրմն ծրագրին համաձայն ժամանակակից ուսուցիչներու ձեռամբ կ'աւանդուին Հայերէն, Տաճկերէն, Ֆրանսերէն, Ռուսերէն, Անգլերէն լեզուները, նոյնպէս գործնական և տեսաբանական կերպերն սանրամեկ եղող ուսուցիչներն ու դիտարանները, նաև պարտէզ, Լուսնակ. Ֆիլդ, մանաւորին։

Աղջկանց համար ժամանաւորապէս բնանոնական և ատամնական ողջ կրթութեան հետ ձեռ. կար և ձեռագործ։ Վարժարանս քնդհանուր լեզուն է Ֆրանսերէն. որ պարտաւորէ է խօսիլ ամէն ուսանող առանց տարբերութեան։ Դասախօսք թիւններ սկսան յառաջիկայ Երկուշաբթի, 27 յունիս։

Աշակերտ ընդունելի ծնողները կը հրաւիրուին ամէն օր, առաւօտեան մինչեւ կէս օր, տեսակցիլ Տնօրենութեան հետ, տեղեկանալու համար ուսման ծրագրին և ընդունելութեան պայմաններուն։

7—10 Հիմնադիր-Տնօրէն

Կ. Ս. ՏԷՄԻՐԵԱՆ

ԱԿՕՆԹԵՐ

ունիք փոած, կտրած, ցաւոց և լինաբերու հիւանդութիւն, կոստանդ գարմանումի, և ընդհանրին ամէնքի գեղեցկութեամբը արտեսուելու ախտանիշներու գտնուելան, ե լիսին գան ՇՈՒՐ հնամբ, դիմել ԱՏԱՄՆԻՐՈՅԻ

ԱՐԱՍ ԳԱՐԱԳԱՇԻ

Կ. Գալիս Գանէ Գարա, Գիր-Գիր Զէլիսի դիմաց. ժամը 4էն 11ի, և ամէն առաւօտ հանաբ, Ակնաբոյժ Իսաակի իր քնարանը։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ 50—36

ՍՏՈՅԳ ԱԼԱԻԵԼՈՒԹԻՒՆ, ՄՎ ՉՈՒՆՔԵՐ

Դիզարդիրներու առաջ պատասխանութիւն,